

Vergaderjaar 2018–2019

35 057

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Democratische Volksrepubliek Algerije tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting; Algiers, 9 mei 2018

A/ Nr. 1

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 16 oktober 2018.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens één van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 15 november 2018.

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 26, zesde lid jo vijfde lid, van de Wet op de Raad van State).

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 oktober 2018

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste lid, en artikel 5, eerste lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 9 mei 2018 te Algiers tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Democratische Volksrepubliek Algerije tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting (Trb. 2018, nr. 65).

Een toelichtende nota bij dit Verdrag treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het Europese deel van Nederland gevraagd.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok

TOELICHTENDE NOTA

I. ALGEMEEN

1.1. Inleiding

Het onderhavige op 9 mei 2018 te Algiers tot stand Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Democratische Volksrepubliek Algerije tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen en het voorkomen van het ontduiken en ontwijken van belasting, met Protocol (*Trb.* 2018, 65, hierna: het «Verdrag» en «het Protocol») geeft regels die aanwijzen welke van de verdragsluitende staten bevoegd is om in overeenstemming met zijn nationale wetgeving belasting te heffen van het inkomen en het vermogen van inwoners van één of van beide staten. Dit teneinde dubbele belasting te voorkomen. Daarnaast regelt het Verdrag, onder meer met het oog op het voorkomen van het ontgaan van belasting, de administratieve wederzijdse bijstand in de vorm van onderlinge uitwisseling van fiscale informatie en invordering van belastingen.

Het Verdrag past goed in het netwerk van circa negentig belastingverdragen die het Koninkrijk der Nederlanden is aangegaan voor (het Europese deel van) Nederland. Hoewel de onderhandelingen tussen Nederland en Algerije voor het belangrijkste deel plaatsvonden voor de afronding van de Notitie Fiscaal Verdragsbeleid 2011¹ (hierna: «NFV 2011»), valt het Verdrag binnen de daarin gestelde kaders. De NFV 2011 betreft immers voor een belangrijk deel een weergave van het staande verdragsbeleid. In paragraaf 1.7 van deze toelichtende nota is het Toetschema Standaardcriteria Fiscaal Verdragsbeleid 2011 opgenomen.² Wat betreft het voorkomen van het ontgaan van belasting sluiten het Verdrag en het Protocol aan bij de minimumstandaard die is ontwikkeld in het kader van het *Base Erosion & Profit Shifting*-project (hierna: het BEPS-project) van de G20 en de OESO³. Daarnaast is het voornemen besproken dat als Algerije in de toekomst partij mocht worden bij het in het kader van het BEPS-project ontwikkelde, door Nederland op 7 juni te Parijs ondertekende, Multilateraal Verdrag ter implementatie van aan belastingverdragen gerelateerde maatregelen ter voorkoming van grondslaguitholling en winstverschuiving (*Trb.* 2017, 86, hierna: het MLI), Nederland en Algerije het Verdrag bij het MLI aanmelden, zodat de bepalingen van het MLI waarvoor beide landen binnen het MLI opteren en die nu niet in het Verdrag zijn opgenomen alsnog in de verdragsrelatie kunnen worden geïmplementeerd.

Algerije heeft met een groot aantal landen belastingverdragen gesloten, waaronder meer recent met het Verenigd Koninkrijk (2015) en met Saudi-Arabië (2013), die begin 2017 in werking zijn getreden. Wat minder recent heeft Algerije ook belastingverdragen gesloten met bijvoorbeeld Duitsland (2007), China (2006) en Zwitserland (2006). Het onderhavige Verdrag stemt voor een belangrijk deel overeen met het belastingverdrag tussen Algerije en het Verenigd Koninkrijk.

Naar het oordeel van de regering bevatten alle artikelen van het Verdrag en het Protocol, afgezien van de artikelen 28, 30, 31 en 32 van het Verdrag, eenieder verbindende bepalingen in de zin van de artikelen 93 en 94 Grondwet, die aan de burger rechtstreeks rechten toekennen of plichten opleggen.

¹ Bijlage bij Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 7.

² Bijlage bij Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 27, ter uitvoering van Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 8 (motie-Van Vliet).

³ Zie ook Kamerstukken II 2015/16, 25 087, nr. 112 en Kamerstukken I 2015/16, 25 087, nr. K waar nader wordt ingegaan op de definitieve actierapporten van het BEPS-project.

1.2. Verloop van de onderhandelingen

De onderhandelingen met Algerije over een tussen Nederland en Algerije tot stand te komen belastingverdrag hebben plaatsgevonden in het kader van de langlopende inspanningen van beide landen te komen tot een intensivering van de gezamenlijke betrekkingen. In dit verband kan worden gewezen op de instelling op 23 juni 1986 van een Gemengde Commissie voor economische en technologische samenwerking tussen Nederland en Algerije (*Trb.* 1986, 77). Hoewel in de jaren daarna door de binnenlandse situatie in Algerije de contacten waren stilgevallen, konden er in de periode 2007–2009 een drietal Nederlandse handelsmissies en een tweetal politieke missies naar Algerije plaatsvinden. Ook kon op 20 maart 2007 met Algerije een investeringsbeschermingsovereenkomst worden gesloten (*Trb.* 2007, 79) en heeft in februari 2009 te Den Haag een eerste onderhandelingsronde plaatsgevonden tussen ambtelijke delegaties van Nederland en Algerije over een belastingverdrag, waarover uiteindelijk op 30 september 2009 op ambtelijk niveau overeenstemming kon worden bereikt. Tot ondertekening is het daarna niet gekomen, vanwege onder meer de vragen die bij Algerije leefden over de gevolgen van de Nederlandse staatkundige hervorming die op 10 oktober 2010 heeft plaatsgevonden. De antwoorden van Nederland en de daaropvolgende aansporingen om tot ondertekening te komen bleven zonder resultaat.

Na de doorstart van de hiervoor al genoemde Gemengde Commissie in 2016 bleek het mogelijk ook de onderhandelingen met Algerije over een belastingverdrag weer op te pakken. In een onderhandelingsronde in december 2017 in Algiers, waarbij ook de internationale ontwikkelingen omtrent het BEPS-project konden worden meegenomen, is uiteindelijk een definitief akkoord bereikt. Het Verdrag is vervolgens op 9 mei 2018 te Algiers ondertekend voor het Koninkrijk der Nederlanden door de Minister van Buitenlandse Zaken, tijdens zijn bezoek aan Algerije. Hierover is onder meer bericht in de brief van 6 juni 2018 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Kamerstukken II 2017/18, 32 623, nr. 220).

1.3. Inhoud van het Verdrag

1.3.1. Algemeen

De Nederlandse inzet van de onderhandelingen in 2009 was gebaseerd op het verdragsbeleid zoals neergelegd in de notitie «Uitgangspunten van het beleid op het terrein van het internationaal fiscaal (verdragen)recht» (*Kamerstukken II* 1997/98, 25 087, nr. 4; hierna: notitie Verdragsbeleid 1998), waarbij voor het instrumentarium hoofdzakelijk is aangeknoopt bij de bepalingen van het OESO-modelverdrag volgens de teksteditie van juli 2005 (hierna: het OESO-modelverdrag). De inzet van Algerije was vooral gebaseerd op het door de Verenigde Naties ontwikkelde modelverdrag voor belastingverdragen tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden (hierna: het VN-modelverdrag).

De in het Verdrag neergelegde regelingen weerspiegelen een resultaat dat in het licht van de over en weer naar voren gebrachte wensen als evenwichtig kan worden beschouwd. Daarbij wordt opgemerkt dat de aanvankelijk door Nederland gewenste uitsluitende woonstaathetffing voor deelnemingsdividenden, interest en royalty's niet haalbaar bleek, en uiteindelijk is ingestemd met een bronheffing van 5% voor deelnemingsdividenden (en van 15% voor overige dividenden), van 8% voor interest, met enkele belangrijke vrijstellingen, en van 5% voor royalty's, behalve voor culturele royalty's waarop een bronheffing van 15% van toepassing is. Verder is er, in het kader van een compromis over de reikwijdte van het begrip vaste inrichting, uiteindelijk voor gekozen geen buitengaatsbepaling op te nemen.

- Van de overige door Nederland gerealiseerde inzet kan worden genoemd:
- een bepaling op grond waarvan pensioenfondsen uitdrukkelijk als verdragsgerechtigd worden aangemerkt (artikel 4, tweede lid) en een bepaling waarin een uitsluitende woonstaatheffing voor dividenden is overeengekomen indien de uiteindelijk gerechtigde een pensioenfonds is als bedoeld in artikel 4, tweede lid (artikel 10, derde lid);
 - een bepaling over winsttoerekening bij een vaste inrichting in geval van bedrijfsklare projecten (turnkey-bepaling) (artikel IV van het Protocol);
 - een bepaling over overeenkomsten tot verdeling van concernkosten (cost-sharing-bepaling) (artikel 9, eerste lid, tweede volzin);
 - heffing in de voormalige woonstaat over de winst behaald met de vervreemding van aandelen en dergelijke, behorende tot een zogenoemd aanmerkelijk belang (artikel 13, vijfde lid);
 - een bronstaatheffing voor pensioenen en soortgelijke beloningen en lijfrenten (artikel 18);
 - een bepaling over non-discriminatoire aftrek voor pensioenpremies van tijdelijk uitgezonden werknemers en zelfstandigen (artikel 25, zesde lid);
 - een regeling over de beslechting van geschillen omtrent toepassing en uitleg van het Verdrag door verplichte en bindende arbitrage (artikel 26, vijfde lid);
 - een regeling voor inlichtingenuitwisseling en wederzijdse bijstand bij invordering van belastingschulden, met een uitbreiding van deze regelingen naar de Nederlandse toeslagen (artikel 27 onderscheidenlijk artikel 28);
 - het opnemen van bepalingen die voldoen aan de minimum standaard zoals ontwikkeld in het BEPS-project;
 - een titel die verduidelijkt dat het Verdrag ook als doel heeft belastingontwijking tegen te gaan;
 - een artikel «Algemeen» in het Protocol dat duidelijk maakt dat de verdragsluitende staten met het sluiten van het Verdrag niet beogen mogelijkheden te creëren voor belastingontduiking of belastingontwijking, bijvoorbeeld voor inwoners uit derde landen («*treaty shopping*»);
 - een algemene bepaling gericht tegen verdragsmisbruik (de zogenoemde «*principal purposes test*») opgenomen in artikel 1 van het Verdrag; en
 - verbeterde toegang voor belastingplichtigen tot een onderlinge overlegprocedure om gevallen van dubbele belasting in weerwil van het Verdrag te beslechten (artikel 26).

1.3.2. Belastingstelsel Algerije

Algerije kent een fiscaal stelsel dat net als dat van Nederland bestaat uit een samenstel van directe en indirecte belastingen. Het Verdrag heeft slechts betrekking op de directe belastingen (behoudens de bepalingen over non-discriminatie, uitwisseling van informatie en bijstand bij invordering). De voornaamste directe belastingen zijn een inkomsten- en vermogensbelasting voor natuurlijke personen (de «*tax on global income*» en de «*patrimony tax*») en een winstbelasting voor lichamen («*tax of profits of companies*»). Voorts wordt een winstbelasting voor beroepsactiviteiten geheven («*tax on professional activity*») en royalty's en belasting over resultaten betreffende activiteiten inzake het exploreren, onderzoeken, exploiteren en vervoeren van koolwaterstoffen via pijpleidingen («*royalties and taxes on results relating to activities of prospecting, research, exploitation and transport of hydrocarbons by way of pipelines*»).

De belangrijkste bronheffingen die Algerije kent zijn de bronheffingen op dividenden (15%), interest (10%), royalty's (24%).

1.4. Budgettaire aspecten

De budgettaire gevolgen van het Verdrag zullen naar verwachting per saldo neutraal zijn.

1.5. Inbreng van derden

Het Ministerie van Financiën heeft via de gebruikelijke nieuwsberichten de onderhandelingen met Algerije onder de aandacht gebracht en belanghebbenden verzocht de voor hen van belang zijnde aangelegenheden kenbaar te maken. Daarop zijn echter geen reacties ontvangen. Wel is van de zijde van het Nederlands bedrijfsleven, zoals in het kader van de handelsmissies, het belang bij de totstandkoming van een belastingverdrag met Algerije kenbaar gemaakt.

1.6. Koninkrijkspositie

Het Verdrag zal, wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, gelden voor het Europese deel van Nederland. Algerije was niet bereid het Verdrag mede van toepassing te laten zijn op het Caribische deel (Bonaire, Sint-Eustatius en Saba) van het land Nederland. Zoals in paragraaf 1.2 is opgemerkt, vonden de onderhandelingen met Algerije over het Verdrag plaats vóór de staatkundige hervorming van 2010 zodat de uitbreiding naar Caribisch Nederland bij het bereiken van een ambtelijk akkoord in 2009 niet aan de orde was. Vanwege de onbekendheid van Algerije met het fiscale stelsel van Caribisch Nederland was Algerije daarna niet bereid tot uitbreiding van het Verdrag naar dit gebied. De andere landen van het Koninkrijk (Aruba, Curaçao en Sint-Maarten) zijn fiscaal autonoom en kunnen zelfstandig besluiten al dan niet in onderhandeling te treden met Algerije teneinde te komen tot een belastingverdrag. In overeenstemming met het Nederlandse verdragsbeleid bevat het Verdrag een bepaling op basis waarvan het Verdrag als uitgangspunt kan dienen voor een afzonderlijk verdrag ten behoeve van andere delen van het Koninkrijk der Nederlanden (artikel 30).

1.7. Toetsschema Fiscaal Verdragsbeleid

Het Toetsschema Fiscaal Verdragsbeleid 2011 is hierna opgenomen. In de rechter kolom van het toetsschema zijn de paragraafnummers uit deze toelichting opgenomen die corresponderen met de desbetreffende onderdelen van het schema.

NFV 2011	Inzet	Ja	Deels	Nee	N.v.t.	Zie par.
	Algemeen					
IV	Globaal beslisschema voor het aangaan van verdragsrelaties gevolgd	X				I.1
1.2.6	Bijzonder regime geheel of gedeeltelijk uitgezonderd van verdragsvoordelen in gevallen waarin het risico op verdragsmisbruik bestaat				X	
1.3.5	Bronstaat verleent ook verdragsvoordelen aan in Nederland gelegen vaste inrichting die zich in dezelfde situatie bevindt als inwoners van Nederland	X				II.25
III	Dubbele belastingheffing in relatie tot BES eilanden geadresseerd				X	I.6
	Specifieke elementen					
	<i>Verdragstoegang en -voordelen</i>					
2.2.1	Vastgelegd is dat een lichaam wordt geacht aan belasting in een verdragsluitende staat onderworpen te zijn, indien dat lichaam wordt beheerst door de wetten van die staat of zijn plaats van leiding in die staat heeft			X		II.4
2.2.1	De vbi komt voor sommige verdragsvoordelen niet in aanmerking ¹				X	

NFV 2011	Inzet	Ja	Deels	Nee	N.v.t.	Zie par.
2.2.1 /II.2	Duidelijkheid is gegeven over de verdragstoegang van en aanspraak op verdragsvoordelen door pensioen- en overheidsfondsen	X				II.4
2.2.2	Corporate tiebreaker op basis van plaats van werkelijke leiding opgenomen	X				II.4
2.3	Regeling voor oplossing dubbele heffing en vrijstelling ten aanzien van hybride (rechts)vormen opgenomen	X				II.3
2.4	Overeenstemming over fiscale behandeling besloten FGR's als asset poolinginstrument			X		
2.5	Afgezonderde Particuliere Vermogens tijdens onderhandelingen besproken en zo nodig geadresseerd in het verdrag <i>Ondernemingswinsten</i>			X		
2.6.2	Definitie «vaste inrichting» in overeenstemming met OESO-beginselen	X				II.5
2.6.3	Specifieke bepaling in artikel inzake «vaste inrichting» ter behoud van heffingsrecht over winsten behaald met werkzaamheden buitengaats opgenomen			X		II.5
2.6.4	Winsttoerekening vaste inrichtingen conform artikel 7 OESO-modelverdrag		X			II.7
2.6.4	Toegang tot onderlingoverlegprocedure en arbitrage in kwesties over winsttoerekening en verrekenprijzen	X				II.26
2.6.5	Toekenning heffingsrecht scheep- en luchtvaartwinsten behaald in het internationale verkeer aan de staat van de werkelijke leiding van de onderneming	X				II.8
2.6.5	Terugvaloptie: Beperkte bronstaatsheffing scheep- en luchtvaartwinsten				X	
2.6.5	Vrijwaring van heffingen over de omzet behaald met passagiers- en vrachtvervoer <i>Vermogensinkomsten en -winsten</i>				X	II.8
2.7.1	Uitsluitende woonstaathetffing voor deelnemingsdividenden			X		II.10
2.7.2	Tarief portfoliodividenden t.a.v. Nederland niet lager dan 15%	X				II.10
2.8.1	Uitsluitende woonstaathetffing interest & royalty's			X		II.11
2.8.1	Terugvaloptie: Uitzonderingen bronheffingsrecht	X				II.12 II.11
2.9.3	Aanmerkelijkbelangvoorbehoud opgenomen	X				II.10 II.13
2.9.3	Zo nodig: Uitbreiding aanmerkelijkbelangvoorbehoud indien verdragspartner waardeangroei niet belast				X	
2.9.4	Zo nodig: Heffingsmogelijkheid bronstaat indien verdragspartner door Nederlands lichaam betaalde dividenden effectief niet belast				X	
2.9.5	Bepaling dat inkoop van aandelen en liquidatie worden beheerd door het dividendartikel <i>Arbeid</i>	X				II.10
2.10	183-dagenbepaling opgenomen voor inkomsten uit dienstbetrekking	X				II.15
2.11.1	Bronstaathetffing voor gefacilieerd opgebouwde pensioenen, onafhankelijk van de behandeling van de pensioenen in de woonstaat	X				II.18
2.11.2	Indien Ja: Geen splitsing particuliere en privaatrechtelijke pensioenen indien bronstaathetffing	X				II.18
2.11.1	Terugvaloptie: Beperkt bronheffingsrecht				X	
2.11.5	Regeling voortgezette pensioenpremieaftrek in of bij non-discriminatieartikel	X				II.25
2.12	Inkomsten sporters & artiesten vallen onder bepalingen inkomsten uit onderneming of dienstverband			X		II.17
2.12	Risico dubbele vrijstelling sporters & artiesten geadresseerd	X				II.17
2.13	Specifieke bepaling (hoog)leraren achterwege gelaten <i>Voorkomingsmethodiek</i>			X		II.20
2.15.1	Nederlandse voorkomingsmethodiek opgenomen	X				II.24
2.15.2	Geen tax sparing credit opgenomen <i>Administratieve samenwerking en overig</i>	X				II.24
2.16.1	Verdergaande informatie-uitwisseling mogelijk dan uitwisseling op verzoek	X				II.27
2.16.2	Invorderingsbepaling opgenomen	X				II.28
2.17.1	Arbitragemogelijkheid opgenomen	X				II.26
2.17.1	Arbitrage ook mogelijk in gevallen waarin definitieve gerechtelijke uitspraak is gedaan			X		II.26
2.21	Terug- en overnameclausule opgenomen in geval regeling nog niet was overeengekomen <i>Instrumentarium voorkomen verdragsmisbruik</i>				X	

NFV 2011	Inzet	Ja	Deels	Nee	N.v.t.	Zie par.
2.20.1	Indien aansluiting is gezocht bij nationale antimisbruikleerstukken is consultatie en/of onderlingoverlegmogelijkheid overeengekomen				X	
2.20.2	Verdragsvoordeelbeperkende bepalingen opgenomen waar interactie tussen betrokken stelsels verdragsmisbruik meebrengen Ontwikkelingslanden	X				II.1
2.6.2	Uitgebreidere definitie «vaste inrichting»				X	
2.7.1	Bronbelasting op deelnemingsdividenden toegestaan	X				II.10
2.8.1	Bronbelasting op interest & royalty's toegestaan	X				II.11 II.12
	Risico's verdragsmisbruik tijdens onderhandelingen op initiatief van Nederland besproken en zo nodig geadresseerd in het verdrag	X				II.1
II.2	Overige onderdelen van het VN-model geaccepteerd ter ondersteuning van de fiscale ontwikkeling van het ontwikkelingsland				X	

¹ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 13

Toelichting

In bovenstaand toetschema met standaardcriteria voor het sluiten van belastingverdragen zijn de standaardcriteria opgenomen zoals geformuleerd en toegelicht in de NFV 2011. Dit schema biedt tevens uitvoering aan de motie-Van Vliet⁵ en wordt gevoegd bij elke toelichting bij nieuwe belastingverdragen. Per onderdeel wordt aangegeven of de inzet geconcretiseerd is in het Verdrag en wordt verwezen naar de relevante passage in de toelichting.

II. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

II.0. Titel en preambule van het Verdrag en artikel «Algemeen» van het Protocol

Om verdragsmisbruik tegen te gaan zijn in het BEPS-project enkele minimumstandaarden voorgesteld, waaronder, in het rapport van Actiepunt 6 dat ziet op «*Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances*»⁶, over de titel en preambule van overeen te komen belastingverdragen. De titel en preambule van het Verdrag, in samenhang met het artikel «Algemeen» van het Protocol, sluiten hierbij aan door expliciet te vermelden dat het Verdrag bedoeld is om dubbele belasting te voorkomen zonder daarmee mogelijkheden te creëren voor dubbele niet-heffing of verlaagde heffing door belastingontduiking of belastingontwijking waaronder door «*treaty shopping*».

Zoals uit de titel en de preambule verder blijkt, geldt dit Verdrag voor belastingen naar het inkomen en naar het vermogen. Hoewel er door het ontbreken in Nederland van een vermogensbelasting ter zake geen dubbele belasting kan optreden, heeft Nederland ingestemd met de wens van Algerije ook de vermogensbelasting, die door Algerije wél wordt geheven, op te nemen in lijn met de door Algerije gesloten belastingverdragen. Hierdoor genieten inwoners van Nederland ook verdragsbescherming met betrekking tot de Algerijnse vermogensbelasting. Vanwege het feit dat Nederland zelf geen vermogensbelasting heft, en dus ook niet ter zake van vermogensbestanddelen van inwoners van Algerije voor zover door (artikel 23 van) het Verdrag aan Nederland heffingsrechten zijn toegewezen, is het van belang dat Algerije (blijkens artikel 24 van het Verdrag) de verrekeningsmethode toepast ter vermijding van dubbele belasting. Hierdoor wordt een mogelijke situatie van dubbele niet-heffing van vermogensbelasting voorkomen.

⁵ Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 8 (Van Vliet, PVV).

⁶ OECD (2015), *Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances*, Action 6 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

II.1. Personen op wie het Verdrag van toepassing is (artikel 1 van het Verdrag)

Artikel 1, eerste lid, beschrijft de personele werkingssfeer van het Verdrag. Het Verdrag geldt ten aanzien van personen die inwoner zijn van een verdragsluitende staat of van beide verdragsluitende staten. De uitdrukkingen »verdragsluitende staat» en »persoon» worden omschreven in artikel 3, eerste lid, onderdelen a en d, en het begrip «inwoner» in artikel 4 van het Verdrag.

Het tweede lid bevat een algemene anti-misbruikbepaling in lijn met de aanbeveling in Actiepunt 6 van het BEPS-project dat ziet op «*Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances*».⁷ Het tweede lid beoogt in overeenstemming met deze minimumstandaard van het BEPS-project aan de hand van een zogeheten «*principal purposes test*» verdragsmisbruik tegen te gaan. Bij de «*principal purposes test*» worden verdragsvoordelen niet toegekend voor een bestanddeel van het inkomen of vermogen indien het verkrijgen van deze verdragsvoordelen één van de voornaamste redenen was voor een constructie of transactie die tot het verkrijgen van dat voordeel zou moeten leiden. De «*principal purposes test*» richt zich dus op een specifieke constructie of transactie. Op verzoek van Nederland is hieraan toegevoegd dat voordat een verdragsluitende staat aan een belastingplichtige de verdragsvoordelen op grond van deze bepaling onthoudt, hij de andere verdragsluitende staat dient te informeren.

II.2. Belastingen waarop het Verdrag van toepassing is (artikel 2 van het Verdrag)

In artikel 2 is de materiële werkingssfeer van het Verdrag neergelegd. Het eerste en tweede lid van dit artikel stemmen overeen met het eerste en tweede lid van artikel 2 van het OESO-modelverdrag.

Het derde lid bevat een opsomming van de huidige Nederlandse en Algerijnse belastingen waarop het Verdrag van toepassing is. Voor Nederland zijn dat de relevante directe belastingen die in het Europese deel van Nederland worden geheven van natuurlijke personen en van rechtspersonen. Ook is het zogenoemde staatswinsttaandeel onder de reikwijdte van het Verdrag gebracht. Dit betekent dat de bepalingen van het Verdrag ook van toepassing zijn voor de heffing van het staatswinsttaandeel en dat Algerije bij het verlenen van een vermindering ter vermijding van dubbele belasting ten aanzien van inwoners van Algerije rekening dient te houden met het door Nederland geheven staatswinsttaandeel.

De Algerijnse belastingen waarop het Verdrag van toepassing is, zijn de belasting over het algehele inkomen («*tax on global income*»), de winstbelasting voor lichamen («*tax of profits of companies*»), de winstbelasting voor beroepsmatige activiteiten («*tax on professional activity*»), de patrimoniumbelasting («*patrimony tax*») en de royalty's en belastingen over resultaten uit opsporing, onderzoek en exploitatie ter zake van koolwaterstoffen en het transport ervan via pijpleidingen («*royalties and taxes on results relating to activities of prospecting, research, exploitation and transport of hydrocarbons by way of pipelines*»).

De Algerijnse belasting over het algehele inkomen («*tax on global income*») is een inkomstenbelasting waaraan natuurlijke personen die inwoner van Algerije zijn, zijn onderworpen voor hun wereldinkomen. Niet-inwoners zijn slechts aan deze inkomstenbelasting onderworpen voor inkomen uit Algerijnse bronnen. Deze belasting kent in 2018

⁷ OECD (2015), *Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances*, Action 6 Final Report, OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project, OECD Publishing, Paris.

progressieve tarieven (20%, 30% en 35%). Voor bepaalde inkomensbestanddelen geldt een afwijkend, vast tarief.

De Algerijnse winstbelasting voor lichamen («*tax of profits of companies*») is een vennootschapsbelasting waaraan lichamen die inwoner van Algerije zijn, uitsluitend zijn onderworpen voor winst uit ondernemingsactiviteiten uitgeoefend in Algerije (territoriale winstbelasting). Inkomsten die Algerijnse vennootschappen verkrijgen uit buitenlandse bron, zijn derhalve niet onderworpen aan die belasting. Lichamen die geen inwoner van Algerije zijn, worden slechts belast voor inkomsten uit Algerijnse bron.

In 2018 zijn de tarieven in de vennootschapsbelasting 19%, 23% en 26%, al naargelang de aard van de activiteiten. De Algerijnse belastingwetgeving bevat geen definitie van (feitelijk) inwonerschap. Rechtspersonen opgericht naar Algerijns recht worden bij fictie als inwoner aangemerkt. Algerijnse vaste inrichtingen van buitenlandse lichamen worden ook bij fictie als inwoner aangemerkt voor winst uit Algerije.

Algerije kent verder een bronbelasting van 15% op (bruto)dividenden uitgekeerd door in Algerije gevestigde lichamen aan natuurlijke personen die inwoner van Algerije zijn. Dividenden betaald in binnenlandse deelnemingsverhoudingen zijn vrijgesteld van belasting (vennootschapsbelasting en bronbelasting), ongeacht de omvang van de deelneming van een Algerijnse vennootschap in een andere Algerijnse vennootschap. Ook voor niet-inwoners (natuurlijke personen en lichamen) geldt een bronbelasting van 15% op (bruto)dividenden. Voor (bruto)interest geldt een algemeen tarief van 10% bronbelasting voor inwoners en niet-inwoners, zonder onderscheid tussen natuurlijke personen en lichamen. Het tarief voor interest betaald aan inwoners en niet-inwoners op effecten aan toonder bedraagt voor natuurlijke personen 50% en voor lichamen 40%. Met betrekking tot royalty's geldt voor inwoners van Algerije (natuurlijke personen en lichamen) dat deze behoren tot de belastbare inkomsten. Voor niet-inwoners van Algerije (natuurlijke personen en lichamen) geldt een bronbelasting van 24% op het brutobedrag.

De Algerijnse bronbelastingen maken deel uit van de Algerijnse inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting en hoeven daarom niet als aparte belastingen in het derde lid genoemd te worden.

De Algerijnse winstbelasting voor beroepsactiviteiten («*tax on professional activity*») is een aanvullende heffing over winst uit onderneming. Aan deze heffing zijn onderworpen lichamen voor activiteiten die onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting, en natuurlijke personen voor activiteiten die onderworpen zijn aan de inkomstenbelasting met betrekking tot industriële en commerciële winst. Voorts zijn onderworpen aan de heffing natuurlijke personen met een vaste inrichting in Algerije voor activiteiten die onderworpen zijn aan de inkomstenbelasting met betrekking tot niet-commerciële winst. In 2018 bedraagt het tarief van de heffing 2%. Voor inkomsten uit het vervoer van olie en gas via pijpleidingen is het tarief 3%.

Naast deze belasting kent Algerije nog voor alle voordelen uit exploratie en exploitatie van olie en gas, een koolwaterstofheffing («*hydrocarbon tax*») (in artikel 2 van het Verdrag aangeduid als de royalty's en belastingen over resultaten uit opsporing, onderzoek en exploitatie ter zake van koolwaterstoffen en het transport ervan via pijpleidingen («*royalties and taxes on results relating to activities of prospecting, research, exploitation and transport of hydrocarbons by way of pipelines*»).

De patrimoniumbelasting («*patrimony tax*») is een vermogensbelasting. Deze maakt een onderscheid tussen een belasting over onroerende zaken en een belasting over andere vermogensbestanddelen. Natuurlijke personen die inwoner van Algerije zijn, zijn onderworpen aan vermogensbelasting voor vermogen gelegen binnen en buiten Algerije; niet-inwoners zijn alleen onderworpen aan vermogensbelasting voor vermogen gelegen binnen Algerije. De tarieven variëren van 0,25% tot 1,5%.

Lichamen zijn slechts onderworpen aan de belasting over onroerende zaken, zonder onderscheid tussen natuurlijke personen en lichamen. De tarieven variëren van 3% tot 10%. Er zijn verschillende uitzonderingen op deze laatstbedoelde belasting.

In overeenstemming met het OESO-modelverdrag bepaalt het vierde lid dat het Verdrag ook van toepassing is op alle gelijke of in wezen gelijksoortige belastingen die na de datum van ondertekening van het Verdrag naast of in de plaats van de in het derde lid opgesomde belastingen worden geheven, alsmede op andere toekomstige belastingen in de zin van het eerste en tweede lid. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten zijn gehouden elkaar te informeren over relevante wijzigingen in hun nationale belastingwetgeving.

II.3. Algemene begripsbepalingen (artikel 3 van het Verdrag en artikel I en II van het Protocol)

Artikel 3 bevat definities voor uitdrukkingen die in het Verdrag voorkomen.

Volgens het eerste lid, onderdeel a, wordt onder de uitdrukkingen «een verdragsluitende staat» en «de andere verdragsluitende staat», afhankelijk van de context, het Koninkrijk der Nederlanden ten behoeve van Nederland of de Democratische Volksrepubliek Algerije verstaan. In het eerste lid, onderdeel b en onderdeel c, worden de begrippen «Nederland» respectievelijk «Algerije» gedefinieerd. Onder het begrip «Nederland» wordt alleen het in Europa gelegen deel van Nederland verstaan. Voor de algemene uitdrukkingen van het eerste lid, onderdelen d tot en met f, en h tot en met i, is aangesloten bij de overeenkomstige definities van het OESO-modelverdrag. Daarbij is met betrekking tot de in onderdeel e opgenomen uitdrukking «lichaam» in artikel I van het Protocol bepaald dat in geval van kwalificatieverschillen met betrekking tot lichamen de bevoegde autoriteiten dusdanige maatregelen zullen nemen dat dubbele belasting of dubbele vrijstelling als gevolg van toepassing van het Verdrag wordt voorkomen.

Voorts wordt opgemerkt dat de in artikel 3, eerste lid, onderdeel h, van het OESO-modelverdrag opgenomen omschrijving van de uitdrukking «bedrijfsuitoefening» ontbreekt in het Verdrag. Dit houdt verband met het opnemen in het Verdrag, in aansluiting bij het VN-modelverdrag, van een afzonderlijke bepaling (artikel 14) over zelfstandige arbeid.

In onderdeel g wordt het begrip «internationaal verkeer» omschreven als alle vervoer met een schip of luchtvaartuig geëxploiteerd door een onderneming met de feitelijke leiding in een van de verdragsluitende staten, behalve wanneer het schip of, luchtvaartuig uitsluitend wordt geëxploiteerd tussen plaatsen die in de andere verdragsluitende staat zijn gelegen. Deze bepaling hangt samen met artikel 8 (zee- en luchtvaart). Ingevolge deze bepaling worden de heffingsrechten over winsten uit het internationale verkeer toebedeeld aan het land waar de feitelijke leiding van de onderneming is gevestigd.

Het tweede lid bevat een algemene regel voor de uitleg van uitdrukkingen die niet in het Verdrag zijn omschreven. Aan die uitdrukkingen wordt de betekenis toegekend die zij hebben volgens de wetgeving van de verdragsluitende staat die het Verdrag toepast, tenzij de context van het Verdrag anders vereist, waarbij de betekenis in de belastingwetgeving voortgaat op de betekenis in eventuele andere wetgeving.

Voorts is in artikel II van het Protocol bepaald dat als de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten wederzijdse overeenstemming hebben bereikt over gevallen van toepassing van artikel 3, tweede lid, van het Verdrag, met betrekking tot de uitleg van begrippen van het Verdrag of over gevallen van verschillende kwalificaties van inkomen of personen, de gevonden oplossing, na publicatie ervan door de bevoegde autoriteiten, ook bindend zal zijn voor andere, gelijksoortige gevallen.

II.4. Inwoner (artikel 4 van het Verdrag en artikel III van het Protocol)

In het eerste lid van artikel 4 is bepaald wie voor de toepassing van het Verdrag geacht wordt inwoner te zijn van een verdragsluitende staat en stemt overeen met artikel 4 van het OESO-modelverdrag behoudens een in het tweede lid opgenomen toevoeging.

Volgens het eerste lid is een persoon inwoner van een verdragsluitende staat indien hij aldaar is onderworpen aan belastingheffing op grond van zijn woonplaats, verblijf, plaats van leiding of enige andere soortgelijke omstandigheid. De tweede volzin van het eerste lid maakt duidelijk dat een persoon geen inwoner van een verdragsluitende staat is, wanneer hij in die staat slechts belastingplichtig is voor inkomsten verkregen uit bronnen in die staat.

In het tweede lid is, overeenkomstig artikel 4, eerste lid, van het OESO-modelverdrag, bepaald dat de staat zelf en elk staatkundig onderdeel of plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan als inwoners voor de toepassing van het Verdrag worden beschouwd. In aanvulling daarop is op verzoek van Nederland voorts een bepaling opgenomen over het inwonerschap van pensioenfondsen die volgens de wettelijke bepalingen van een verdragsluitende staat zijn erkend en onder toezicht staan. Op verzoek van Algerije is bepaald dat zulke pensioenfondsen als inwoner worden beschouwd, ongeacht of het inkomen van het pensioenfonds in het algemeen is vrijgesteld van belasting in die staat. Algerije gaf er de voorkeur aan in het tweede lid pensioenfondsen in het algemeen als inwoner aan te merken (dus met inbegrip van pensioenfondsen die volledig aan de belastingheffing zijn onderworpen en op grond daarvan reeds inwoner in de zin van het Verdrag zijn) en zag geen reden deze bepaling te beperken tot pensioenfondsen waarvan het inkomen is vrijgesteld van belastingheffing. De bepaling in het tweede lid inzake pensioenfondsen stelt buiten twijfel dat dergelijke pensioenfondsen aanspraak kunnen maken op de voordelen van het Verdrag.

Het derde lid bevat regels om de woonstaat van een natuurlijke persoon voor de toepassing van het Verdrag vast te stellen in het geval deze persoon volgens de nationale wetgevingen van beide staten wordt aangemerkt als inwoner. Aangesloten wordt achtereenvolgens bij de beschikbaarheid van een duurzaam tehuis, het middelpunt van de levensbelangen, het gewoonlijk verblijf of de nationaliteit. Indien op grond van deze factoren de woonplaats niet kan worden vastgesteld, zullen de bevoegde autoriteiten in onderling overleg bepalen van welke verdragsluitende staat deze persoon geacht zal worden inwoner te zijn voor de toepassing van het Verdrag.

Het vierde lid bevat de zogenoemde «*corporate tiebreaker*» voor situaties waarin een lichaam op grond van de bepalingen van het eerste lid als inwoner van beide verdragsluitende staten wordt beschouwd. De plaats van de feitelijke leiding is in dat geval doorslaggevend.

In artikel III van het Protocol is een bepaling opgenomen om zeker te stellen dat natuurlijke personen die, naar de feiten en omstandigheden beoordeeld, wonen aan boord van een schip en niet beschikken over een feitelijke woonplaats in een van de verdragsluitende staten, toegang kunnen hebben tot het Verdrag. Hiertoe bepaalt artikel III van het Protocol dat zij geacht worden te wonen in de verdragsluitende staat waar het desbetreffende schip zijn thuishaven heeft.

II.5. Vaste inrichting (artikel 5 van het Verdrag)

Artikel 5 definieert het begrip «vaste inrichting» en volgt grotendeels het OESO-modelverdrag. Op verzoek van Algerije zijn in het tweede en derde lid enkele bepalingen opgenomen die daarvan afwijken.

Volgens het eerste lid betekent de uitdrukking «vaste inrichting» voor de toepassing van het Verdrag een vaste bedrijfsinrichting met behulp

waarvan de werkzaamheden van een onderneming geheel of gedeeltelijk worden uitgeoefend.

In het tweede lid is vervolgens in overeenstemming met het OESO-modelverdrag bepaald dat de uitdrukking «vaste inrichting» in het bijzonder omvat een plaats waar leiding wordt gegeven, een filiaal, een kantoor, een fabriek een werkplaats, een mijn, olie- of gasbron, groeve of enige andere plaats waar natuurlijke rijkdommen worden gewonnen of geëxploiteerd. Op verzoek van Algerije is in onderdeel f ter verduidelijking ook een plaats waar natuurlijke rijkdommen worden «geëxploiteerd» aan de opsomming toegevoegd. Algerije hechtte hieraan vanwege een redactionele aansluiting bij de nationale wetgeving.

In het derde lid is bepaald dat een plaats van uitvoering van een bouwwerk of van constructie- of installatiewerkzaamheden, of toezichthoudende werkzaamheden in verband daarmee alleen dan een vaste inrichting vormen als deze werkzaamheden langer duren dan zes maanden. Met deze zesmaandentermijn en met het in de bepaling opnemen van toezichthoudende werkzaamheden is aangesloten bij het VN-modelverdrag. Het gevolg hiervan is dat eerder en met betrekking tot meer activiteiten sprake kan zijn van een vaste inrichting en dus van een heffingsrecht voor de staat waarin de vaste inrichting is gelegen dan het geval zou zijn als op dit punt zou zijn aangesloten bij het OESO-modelverdrag. Nederland is in de verdragen met Argentinië (*Trb.* 1997, 63), Ethiopië (*Trb.* 2012, 179 en *Trb.* 2014, 178), Hongkong (*Trb.* 2010, 198), Koeweit (*Trb.* 2001, 126), Malawi (*Trb.* 2015, 75), Nigeria (*Trb.* 1992, 12), Oeganda (*Trb.* 2004, 262), Panama (*Trb.* 2011, 11), Portugal (*Trb.* 1999, 180), Vietnam (*Trb.* 1995, 61) en Zambia (*Trb.* 2015, 113) eerder al een dergelijke zesmaandentermijn overeengekomen. Nederland heeft met toezichthoudende werkzaamheden in deze bepaling eerder onder meer ingestemd in de verdragen met Ghana (*Trb.* 2008, 109), Zuid-Afrika (*Trb.* 2006, 6 en *Trb.* 2008, 147) en in de hierboven genoemde verdragen met Argentinië, Koeweit, Malawi, Oeganda, Vietnam en Zambia. De Algerijnse wens om voor dienstverlening door een onderneming via werknemers of ander personeel een fictieve vaste inrichting aan te nemen als deze dienstverlening meer dan zes maanden duurt, is niet in het Verdrag opgenomen. Wel is in het kader van een algeheel compromis de Algerijnse wens van opname van het artikel voor zelfstandige arbeid uit het VN-modelverdrag (artikel 14 van het Verdrag) gehonoreerd.

II.6. Inkomsten uit onroerende zaken (artikel 6 van het Verdrag)

Artikel 6 ziet op inkomsten uit onroerende zaken en volgt het OESO-modelverdrag met uitzondering van een aanvulling in het vierde lid.

In het eerste lid is bepaald dat inkomsten die een inwoner van een verdragsluitende staat krijgt uit onroerende zaken (inkomsten uit landbouw- en bosbedrijven daaronder begrepen) gelegen in de andere verdragsluitende staat, in die andere staat mogen worden belast. Ingevolge het tweede lid heeft de uitdrukking «onroerende zaken» de betekenis welke die uitdrukking heeft ingevolge het recht van de verdragsluitende staat waar de onroerende zaken zijn gelegen. Die uitdrukking omvat ingevolge het tweede lid ook de zaken die bij de onroerende zaken behoren, zoals levende en dode have van landbouw- en bosbedrijven, rechten waarop de bepalingen van het privaatrecht betreffende de grondeigendom van toepassing zijn, vruchtgebruik van onroerende zaken en rechten op variabele of vaste vergoedingen ter zake van de exploitatie of het recht tot exploitatie van minerale aardlagen, bronnen en andere natuurlijke rijkdommen. Schepen en luchtvaartuigen worden daarentegen uitdrukkelijk niet beschouwd als onroerende zaken.

Op grond van het derde lid zijn de bepalingen van het eerste lid van toepassing op inkomsten verkregen uit de rechtstreekse exploitatie, het

verhuren of verpachten en elke andere vorm van exploitatie van onroerende zaken.

Ingevolge het vierde lid zijn de bepalingen van het eerste en derde lid ook van toepassing op inkomsten uit onroerende zaken van een onderneming en op inkomsten uit onroerende zaken die worden gebruikt voor het verrichten van zelfstandige arbeid. Laatstgenoemde toevoeging houdt verband met het opnemen, in artikel 14 van het Verdrag, van een afzonderlijke bepaling over voordelen uit zelfstandige arbeid (in lijn met het VN-modelverdrag).

II.7. Winst uit onderneming (artikel 7 van het Verdrag en artikelen IV en V van het Protocol)

Artikel 7 betreft de verdeling van heffingsrechten tussen de beide verdragsluitende staten over ondernemingswinsten. Het artikel richt zich op het bepalen van de winst aan activiteiten die door een onderneming van een verdragsluitende staat worden verricht met behulp van een in de andere staat gelegen vaste inrichting. Tijdens de afsluitende onderhandelingen in 2017 heeft Nederland, in lijn met de NFV 2011, ingezet op de 2010-versie van artikel 7 van het OESO-modelverdrag. Daarbij geschiedt de verdeling van heffingsrechten op basis van een weging van de in de verschillende onderdelen van een onderneming uitgeoefende functies, de daaraan gerelateerde risico's en de gebezigde activa. Dat bleek voor Algerije een brug te ver omdat het geen lidstaat is van de OESO en (nog) niet vertrouwd is met deze bepaling. Ingestemd is vervolgens met de Algerijnse wens tot het opnemen van artikel 7 overeenkomstig de 2008-versie van het OESO-modelverdrag, maar dan zonder het vierde lid daarvan conform de Nederlandse wens om materieel zo min mogelijk af te wijken van de 2010-versie van artikel 7 van het OESO-modelverdrag. Daarbij zijn er op verzoek van Nederland voorts enkele verduidelijkingen in artikel IV en V van het Protocol opgenomen.

Overeenkomstig het Nederlandse verdragsbeleid is in artikel IV van het Protocol een interpretatieve bepaling omtrent bedrijfsklare projecten (zogenoemde turnkey-projecten) opgenomen. Daarin wordt bepaald dat bij bedrijfsklare projecten niet de volledige contractsom kan worden toegerekend aan een daarmee verband houdende vaste inrichting maar slechts dat deel van de inkomsten dat is toe te rekenen aan het deel van de totale werkzaamheden die feitelijk met behulp die vaste inrichting zijn verricht. Deze bepaling is in lijn met het OESO-commentaar zoals dat vanaf 2008 op dit punt luidt. Voorts is op Nederlands voorstel in artikel V van het Protocol de bepaling opgenomen dat op vergoedingen voor technische diensten of voor diensten van raadgevende of toezichthoudende aard de bepalingen van artikel 7 of 14 van het Verdrag van toepassing zijn. Daarmee wordt bereikt dat deze vergoedingen in beginsel niet kunnen worden aangemerkt als royalty's in de zin van artikel 12 van het Verdrag. Bijgevolg kan een verdragsluitende staat over de betaling van dergelijke vergoedingen aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat slechts belasting heffen als deze vergoedingen zijn toe te rekenen aan een in de eerstbedoelde staat gelegen vaste inrichting of vast middelpunt van deze persoon.

II.8. Zee- en luchtvaart (artikel 8 van het Verdrag en artikel VI van het Protocol)

De winst behaald met de exploitatie van schepen en luchtvaartuigen in internationaal verkeer is ter belastingheffing toegewezen aan de verdragsluitende staat waar de plaats van de werkelijke leiding van de onderneming is gevestigd, in aansluiting bij onderdeel 2.6.5 van de NFV 2011. In verband hiermee is tevens, conform het in dat onderdeel 2.6.5 toegelichte verdragsbeleid, in artikel VI van het Protocol een aparte bepaling

opgenomen op basis waarvan voor de toepassing van het Verdrag de plaats van werkelijke leiding van de Koninklijke Luchtvaart Maatschappij N.V. geacht wordt in Nederland te zijn gevestigd. Onderkend wordt dat deze bepaling redactioneel niet geheel aansluit bij de redactie van artikel 8 van het Verdrag, dat aansluit bij de plaats waar de leiding van de vervoersonderneming is gevestigd en niet zozeer de leiding van de vennootschap die de onderneming drijft. Tijdens de onderhandelingen in 2017 bleek het evenwel niet meer mogelijk deze twee bepalingen redactioneel beter op elkaar af te stemmen. Aangezien het voor beide verdragsluitende staten duidelijk is wat met artikel VI van het Protocol is beoogd en er tussen beide staten hierover geen moeilijkheden worden verwacht, heeft Nederland uiteindelijk in de al overeengekomen redactie berust.

Het tweede lid ziet op de situatie dat de plaats van werkelijke leiding van een scheepvaartonderneming zich aan boord van een schip bevindt. De plaats van werkelijke leiding wordt dan geacht te zijn gelegen in de verdragsluitende staat waar de thuishaven van het schip is gelegen, of indien een dergelijke thuishaven er niet is, in de verdragsluitende staat waarvan de exploitant van het schip inwoner is.

Ingevolge het derde lid geldt het eerste lid ook voor winst verkregen uit de exploitatie van schepen en luchtvaartuigen in internationaal verkeer door middel van participatie in een poolovereenkomst en deelname in een gemeenschappelijk bedrijf of internationaal opererend agentschap. Overeenkomstig het Nederlandse verdragsbeleid tracht Nederland in verdragen vast te leggen dat dit artikel tevens van toepassing is op belastingen die worden geheven over de brutoontvangsten (omzet) uit passagiers- en vrachtvervoer in internationaal verkeer (heffing over omzet vervoersondernemingen). Een dergelijke bepaling, die beoogt eventuele onduidelijkheid te voorkomen over de werkingssfeer van artikel 8, werd echter door Algerije niet nodig geacht, omdat het de genoemde heffing niet kent en zich ook geen problemen hebben voorgedaan.

II.9. Gelieerde ondernemingen (artikel 9 van het Verdrag)

Artikel 9 bevat het zogenoemde arm's-length-beginsel voor grensoverschrijdende transacties tussen gelieerde ondernemingen en stemt overeen met het OESO-modelverdrag en het Nederlandse verdragsbeleid (zie onderdeel 2.6.4 van de NFV 2011). Het arm's-length-beginsel houdt in dat transacties tussen gelieerde ondernemingen dienen te geschieden tegen dezelfde voorwaarden als transacties die onder dezelfde omstandigheden zouden zijn aangegaan tussen niet-gelieerde ondernemingen. Als er wel afwijkingen zijn, kan een correctie plaatsvinden. Bij de vaststelling of sprake is van zakelijk correcte voorwaarden die ook zouden gelden tussen niet-gelieerde partijen, gelden als leidraad de door de OESO opgestelde «*Transfer pricing guidelines for multinational enterprises and tax administrations*», alsmede de administratieve praktijken van de verdragsluitende staten. Deze richtsnoeren vormen een uitwerking van het arm's-length-beginsel dat is neergelegd in artikel 9 van het OESO-modelverdrag en wordt toegelicht in het commentaar op dat artikel.

Het eerste lid bevat de hoofdregel dat als tussen gelieerde ondernemingen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen voorwaarden worden overeengekomen die afwijken van die welke tussen niet-gelieerde ondernemingen zouden worden overeengekomen de winst die één van de gelieerde ondernemingen als gevolg van die afwijkende voorwaarden niet heeft behaald, in de winst van die onderneming mag worden begrepen en dienovereenkomstig mag worden belast. Op verzoek van Nederland is, overeenkomstig Nederlands verdragsbeleid, in het eerste lid, voorts een zogenoemde cost-sharing-bepaling opgenomen. Deze bepaling verduidelijkt dat de enkele omstandigheid dat

gelieerde ondernemingen cost-sharing-overeenkomsten (overeenkomsten over de verdeling van kosten) of algemene dienstverleningsovereenkomsten sluiten voor (de toerekening van) kosten van de algemene leiding, algemene beheerskosten, technische en zakelijke kosten, kosten voor onderzoek en ontwikkeling en andere soortgelijke kosten, op zichzelf geen aanleiding vormt om te veronderstellen dat zij in strijd met het arm's-length-beginsel, en dus onzakelijk, zouden handelen. Deze bepaling laat uiteraard de mogelijkheid onverlet om de, in het kader van de cost-sharing-overeenkomsten en algemene dienstverleningsovereenkomsten, overeengekomen kostenverdeling te toetsen aan het arm's-length-beginsel. Een dergelijke bepaling is, onder meer, ook opgenomen in de verdragen met Azerbeidzjan (*Trb.* 2008, 202), Ethiopië (*Trb.* 2012, 179 en *Trb.* 2014, 178), Hongkong (*Trb.* 2010, 198), Kenia (*Trb.* 2015, 114), Malawi (*Trb.* 2015, 75), Oman (*Trb.* 2010, 181), Panama (*Trb.* 2011, 11), het Verenigd Koninkrijk (*Trb.* 2008, 201), Zambia (*Trb.* 2015, 113) en Zuid-Afrika (*Trb.* 2006, 6 en *Trb.* 2008, 147).

Op grond van het tweede lid dient een verdragsluitende staat, als de andere verdragsluitende staat een winstcorrectie heeft toegepast overeenkomstig het eerste lid, op passende wijze met zo'n winstcorrectie rekening te houden.

II.10. Dividenden (artikel 10 van het Verdrag en artikelen VII en VIII van het Protocol)

Artikel 10 betreft de verdeling van heffingsrechten over dividenden en is in hoofdzaak gebaseerd op artikel 10 van het OESO-modelverdrag. Op een aantal onderdelen wijkt het onderhavige artikel daarvan echter af. Dit betreft in het bijzonder de bepalingen over pensioenfondsen in het derde lid, de emigratie van aanmerkelijkbelanghouders in het negende lid, en de behandeling van inkoop- en liquidatiedividend in artikel VIII van het Protocol. Voorts wordt gewezen op de in artikel 1, tweede lid, opgenomen anti-misbruikbepaling. Op grond van deze, in paragraaf II.1 toegelichte, bepaling, worden – onder meer – de in artikel 10 opgenomen voordelen niet verleend indien het verkrijgen daarvan één van de voornaamste redenen was voor een constructie of transactie die tot het verkrijgen van dat voordeel zou moeten leiden.

Ingevolge het eerste lid mogen dividenden die worden betaald door een lichaam dat inwoner is van een van beide verdragsluitende staten aan een inwoner van de andere staat, in die andere staat worden belast (de «woonstaat»).

Het tweede lid wijst echter ook een heffingsrecht toe aan de vestigingsstaat van het dividenduitkerende lichaam (de «bronstaat»). Het heffingsrecht voor de bronstaat is beperkt tot de in de onderdelen a en b opgenomen maximumpercentages van het brutodividend indien de uiteindelijk gerechtigde tot het dividend inwoner is van de andere verdragsluitende staat.

In onderdeel a van het tweede lid is bepaald dat dit maximaal 5% bedraagt als de uiteindelijk gerechtigde tot het dividend een lichaam is dat, middellijk of onmiddellijk, ten minste 10% van de aandelen in het uitdelende lichaam bezit. Een verdere verlaging van het tarief voor zulke deelnemingsdividenden tot een nultarief, overeenkomstig onderdeel 2.7.1 van de NFV 2011, was voor Algerije niet acceptabel en Nederland heeft hiermee uiteindelijk ingestemd, mede omdat Algerije bereid was een lagere bezitsei te accepteren dan het in andere belastingverdragen hanteert.

Voor alle andere gevallen geldt op grond van onderdeel b van het tweede lid een maximumtarief van 15%. Voor de goede orde wordt herhaald dat het nationale tarief van Algerije op uitgekeerde dividenden 15% bedraagt. In het derde lid is een bepaling opgenomen op grond waarvan een vrijstelling van bronheffing geldt indien de uiteindelijk gerechtigde tot de

dividenden een pensioenfonds is als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van het Verdrag.

Het vierde lid bepaalt dat de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten in onderlinge overeenstemming een regeling kunnen vaststellen voor de effectuering van de in het tweede en derde lid opgenomen beperkingen van de bronheffing.

Ingevolge het vijfde lid laten de in het tweede en derde lid opgenomen bepalingen de belastingheffing over de winst, waaruit de dividenden worden betaald, onverlet.

De in het zesde lid opgenomen definitie van het begrip «dividend» sluit aan bij de definitie in artikel 10 van het OESO-modelverdrag. Van belang hierbij is dat in artikel VIII van het Protocol is bepaald dat inkomsten die worden genoten door aanmerkelijkbelanghouders (natuurlijke personen) bij inkoop van aandelen of bij liquidatie van een vennootschap, voor de toepassing van het Verdrag uitdrukkelijk als inkomsten uit aandelen (en daarmee als dividend) worden aangemerkt en niet als vermogenswinst. Op grond van het zevende lid zijn het eerste, tweede, derde en negende lid niet van toepassing op dividenden betaald op aandelen die zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt van de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden, wanneer die vaste inrichting of dat vaste middelpunt is gelegen in de verdragsluitende staat waarvan het lichaam dat de dividenden betaalt inwoner is. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 (winst uit onderneming) respectievelijk artikel 14 (zelfstandige arbeid) van toepassing.

In het achtste lid is het zogenoemde verbod op extraterritoriale belastingheffing vastgelegd. Dit verbod houdt kort gezegd in dat een verdragsluitende staat geen belasting mag heffen over winsten uitgekeerd door een lichaam dat inwoner is van de andere verdragsluitende staat, ook al bestaan deze winsten uit voordelen of inkomsten die uit de eerstbedoelde staat afkomstig zijn, behoudens wanneer die dividenden zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt in die staat of worden ontvangen door inwoners van die staat.

Het negende lid bevat op verzoek van Nederland een bepaling voor dividenden die worden ontvangen door geëmigreerde natuurlijke personen met een aanmerkelijk belang in een lichaam dat gevestigd is in een verdragsluitende staat. Deze bepaling moet in samenhang worden gezien met de in artikel 13, vijfde lid, van het Verdrag opgenomen bepaling over vervreemdingswinsten ter zake van aanmerkelijkbelangaandelen na emigratie van de aanmerkelijkbelanghouder. Conform het Nederlandse verdragsbeleid, zoals toegelicht in onderdeel 2.9.3 en 2.9.4 van de NFV 2011, zet Nederland erop in na emigratie van een aanmerkelijkbelanghouder het heffingsrecht te kunnen effectueren over dividenden respectievelijk vermogenswinsten uit aanmerkelijk belang ter zake waarvan bij emigratie een conserverende aanslag is opgelegd (de zogenoemde «aanmerkelijkbelangclaim»). Op basis van deze wederkerig geformuleerde bepaling mag Nederland bij uitkering van een aanmerkelijkbelangdividend na emigratie van de aanmerkelijkbelanghouder tot het bedrag dat openstaat op de conserverende aanslag die bij de emigratie is vastgesteld het nationale tarief voor inkomen uit aanmerkelijk belang (25%) toepassen, in plaats van het verdragstarief voor portfoliodividend van 15%. Van belang hierbij is dat ingevolge het negende lid wordt uitgegaan van de vestigingsplaats van het lichaam dat de dividenden betaalt volgens de nationale wetgeving van, in het geschetste scenario, Nederland. De bepaling is dus ook van toepassing op dividenden die worden betaald door een lichaam dat, bijvoorbeeld bij gelegenheid van de emigratie van de aanmerkelijkbelanghouder, volgens artikel 4 van het Verdrag inwoner is geworden van Algerije.

Tot slot is in artikel VII van het Protocol geregeld dat ingeval bij uitbetaling van dividend geen rekening is gehouden met de bepalingen van het tweede of derde lid, de uiteindelijk gerechtigde tot de dividenden de

bevoegde autoriteiten van de staat waaruit de dividenden afkomstig zijn, verzoeken teruggaaf te verlenen van de te veel geheven belasting. Daarbij is bepaald dat dergelijke verzoeken moeten worden gedaan binnen drie jaar na afloop van het jaar waarin de belasting is geheven.

II.11. Interest (artikel 11 van het Verdrag en artikelen VII en IX van het Protocol)

Artikel 11 betreft de verdeling van heffingsrechten over interest en is in hoofdzaak gebaseerd op artikel 11 van het OESO-modelverdrag. Op enkele onderdelen wijkt de onderhavige bepaling daarvan af. Dit betreft met name de in het derde lid opgenomen vrijstellingen van bronheffing op interest. Voorts wordt gewezen op de in artikel 1, tweede lid, opgenomen anti-misbruikbepaling. Op grond van deze, in paragraaf II.1 toegelichte, bepaling, worden – onder meer – de in artikel 11 opgenomen voordelen niet verleend indien het verkrijgen daarvan één van de voornaamste redenen was voor een constructie of transactie die tot het verkrijgen van dat voordeel zou moeten leiden.

Ingevolge het eerste lid mag interest die afkomstig is uit één van beide verdragsluitende staten en die wordt betaald aan een inwoner van de andere staat, in die andere staat worden belast.

Het tweede lid wijst echter ook een heffingsrecht toe aan de staat waaruit de interest afkomstig is (de bronstaat), maar dit heffingsrecht is beperkt tot 8% van de brutointerest indien de uiteindelijk gerechtigde tot de interest een inwoner is van de andere verdragsluitende staat. Nederland heft zelf geen bronbelasting over interest en streeft als hoofdregel naar een uitsluitende woonstaatheffing voor interest, zoals onder meer uiteengezet in onderdeel 2.8.1 van de NFV 2011. De Algerijnse wetgeving daarentegen voorziet in een bronbelasting op (bruto)interest betaald aan niet-inwoners, met een algemeen tarief van 10% en speciale tarieven voor interest betaald op effecten aan toonder voor natuurlijke personen van 50% en voor lichamen van 40%. Uiteindelijk is overeenstemming bereikt over een bronheffing van 8% voor interest, waarbij nog verschillende vrijstellingen zijn overeengekomen (opgenomen in het derde lid).

Het derde lid, onderdelen a tot en met e, bevat de overeengekomen vrijstelling van bronstaatheffing over interest. Daarbij is aangesloten bij de in het commentaar op artikel 11 van het OESO-modelverdrag voorgestelde vrijstellingen. Onderdeel a ziet op interest betaald door de overheid. Onderdeel b bevat een vrijstelling voor interest betaald aan de overheid en aan instellingen en lichamen (waaronder financiële instellingen) die volledig eigendom zijn van of worden beheerd door de staat, alsmede aan de centrale bank. Op grond van onderdeel c geldt een vrijstelling voor interest betaald aan instellingen of lichamen (waaronder financiële instellingen) ter zake van leningen uit hoofde van een overeenkomst tussen de regeringen van beide verdragsluitende staten. Voorts is in onderdeel d een vrijstelling opgenomen voor interest betaald in verband met leningen verstrekt door banken, andere financiële instellingen en pensioenfondsen. Ten slotte geldt volgens onderdeel e een vrijstelling voor interest betaald in verband met de verkoop op krediet van nijverheids-, handels- of wetenschappelijke uitrusting.

Met betrekking tot het in onderdeel b, c en d, gehanteerde begrip «financiële instelling» is in artikel IX van het Protocol bepaald dat hieronder worden begrepen de Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. (FMO), de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. (NIO), en Atradius Dutch State Business NV.

Het vierde lid bepaalt dat de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten in onderlinge overeenstemming een regeling kunnen vaststellen voor de effectuering van de in dit artikel opgenomen beperkingen van de bronheffing.

In het vijfde lid is een definitie opgenomen van het begrip «interest». Deze komt overeen met de definitie in artikel 11 van het OESO-modelverdrag. Op grond van het zesde lid zijn het eerste, tweede en derde lid niet van toepassing op interest die wordt betaald op schuldvorderingen die zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt van de uiteindelijk gerechtigde tot de interest die is gelegen in de verdragsluitende staat waaruit de interest afkomstig is. In dat geval is artikel 7 (winst uit onderneming) respectievelijk artikel 14 (zelfstandige arbeid) van toepassing.

Ingevolge het zevende lid zijn de bepalingen van artikel 11 slechts van toepassing voor zover de op een schuldvordering betaalde interest overeenkomt met de interest die tussen onafhankelijke partijen overeengekomen zou zijn. Het eventueel bovenmatige gedeelte van de interest is belastbaar overeenkomstig de nationale wetgeving van elk van de verdragsluitende staten, rekening houdend met de overige bepalingen van het Verdrag.

In het achtste is vastgelegd uit welke verdragsluitende staat interest geacht wordt afkomstig te zijn. In beginsel is dat de verdragsluitende staat waarvan de betaler van de interest een inwoner is. Als echter de betaler van de interest, ongeacht of hij inwoner is van een verdragsluitende staat, een vaste inrichting of vast middelpunt heeft in een verdragsluitende staat waaraan de interestbetaling moet worden toegerekend, wordt de interest geacht afkomstig te zijn uit de staat waarin die vaste inrichting of dat vaste middelpunt is gelegen.

Tot slot is in artikel VII van het Protocol geregeld dat ingeval bij betaling van interest geen rekening is gehouden met de bepalingen van het tweede of derde lid, de uiteindelijk gerechtigde tot de interest de bevoegde autoriteiten van de staat waaruit de interest afkomstig is, kan verzoeken teruggaaf te verlenen van de te veel geheven belasting. Dergelijke verzoeken moeten worden gedaan binnen drie jaar na afloop van het jaar waarin de belasting is geheven.

II. 12. Royalty's (artikel 12 van het Verdrag en artikel VII van het Protocol)

Artikel 12 betreft de verdeling van heffingsrechten over royalty's en is gebaseerd op artikel 12 van het OESO-modelverdrag, maar bevat ook enkele afwijkingen daarvan. Dit betreft met name het in het onderhavige artikel opgenomen heffingsrecht voor de bronstaat (tweede lid). Voorts wordt gewezen op de in artikel 1, tweede lid, opgenomen anti-misbruikbepaling. Op grond van deze, in paragraaf II.1 toegelichte, bepaling, worden – onder meer – de in artikel 12 opgenomen voordelen niet verleend indien het verkrijgen daarvan één van de voornaamste redenen was voor een constructie of transactie die tot het verkrijgen van dat voordeel zou moeten leiden.

Ingevolge het eerste lid mogen royalty's die afkomstig zijn uit één van beide verdragsluitende staten en die worden betaald aan een inwoner van de andere verdragsluitende staat, in die andere staat worden belast. Het tweede lid wijst echter ook een heffingsrecht toe aan de staat waaruit de royalty's afkomstig zijn (de bronstaat). Deze bronheffing wordt echter gemaximeerd als de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's inwoner is van de andere verdragsluitende staat. De huidige nationale wetgeving van Algerije voorziet in een bronheffing van in het algemeen 24% op royaltybetalingen aan niet-inwoners (natuurlijke personen en lichamen). Het streven van Algerije is erop gericht een bronheffing op royalty's op te nemen in zijn verdragen. Het Nederlandse streven is, in overeenstemming met het OESO-modelverdrag, gericht op uitsluitende woonstaatheffing voor royalty's. Uiteindelijk is een verdragstarief van 5% overeengekomen (onderdeel b), met een uitzondering voor culturele royalty's (vergoedingen van welke aard ook voor het gebruik van, of voor het recht van gebruik van, een auteursrecht op een werk op het gebied van letterkunde,

kunst of wetenschap), waarvoor een tarief van 15% is afgesproken (onderdeel a).

Het derde lid bepaalt dat de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten in onderlinge overeenstemming een regeling kunnen vaststellen voor de effectuering van de in het tweede lid opgenomen beperkingen van de bronheffing.

In het vierde lid is een definitie opgenomen van het begrip «royalty's». Deze omschrijving is gebaseerd op de omschrijving die in artikel 12, tweede lid, van het OESO-modelverdrag wordt gegeven. Vergoedingen voor technische diensten en vergoedingen voor het (recht van) gebruik van industriële, commerciële of wetenschappelijke uitrusting vallen daardoor, conform het OESO-modelverdrag, niet onder de definitie van royalty's.

Op grond van het vijfde lid zijn het eerste en tweede lid niet van toepassing op royalty's die worden betaald voor rechten of zaken die zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt van de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's, die is gelegen in de verdragsluitende staat waaruit de royalty's afkomstig zijn. In dat geval zijn de bepalingen van artikel 7 (winst uit onderneming) respectievelijk artikel 14 (zelfstandige arbeid) van toepassing.

In het zesde lid is vastgelegd uit welke verdragsluitende staat royalty's geacht worden afkomstig te zijn. In beginsel is dat de verdragsluitende staat waarvan de betaler van de royalty's inwoner is. Als echter de betaler van de royalty's, ongeacht of hij inwoner is van een verdragsluitende staat, een vaste inrichting of vast middelpunt heeft in een verdragsluitende staat waaraan de royaltybetaling kan worden toegerekend, worden de royalty's geacht afkomstig te zijn uit de staat waarin die vaste inrichting of dat vaste middelpunt is gelegen.

Ingevolge het zevende lid zijn de bepalingen van dit artikel slechts van toepassing voor zover betaalde royalty's overeenkomen met de royalty's die tussen onafhankelijke partijen zouden zijn overeengekomen. Het eventueel bovenmatige gedeelte van de royalty's is belastbaar overeenkomstig de nationale wetgeving van elk van de verdragsluitende staten, rekening houdend met de overige bepalingen van het Verdrag.

Tot slot is in artikel VII van het Protocol geregeld dat ingeval bij betaling van royalty's geen rekening is gehouden met de bepalingen van het tweede lid, de uiteindelijk gerechtigde tot de royalty's de bevoegde autoriteiten van de staat waaruit de royalty's afkomstig zijn, kan verzoeken teruggaaf te verlenen van de te veel geheven belasting. Dergelijke verzoeken moeten worden gedaan binnen drie jaar na afloop van het jaar waarin de belasting is geheven.

II.13. Vermogenswinsten (artikel 13 van het Verdrag en artikelen VI en VIII van het Protocol)

Artikel 13 heeft betrekking op de verdeling van heffingsrechten over vermogenswinsten en is gebaseerd op artikel 13 van het OESO-modelverdrag. Belangrijke afwijkingen daarvan zijn het ontbreken van een heffingsrecht voor de bronstaat ter zake van de vervreemding van aandelen die hun waarde aan onroerende zaken ontleen en het opnemen van het aanmerkelijkbelangvoorbehoud in het vijfde lid. Voorts wordt gewezen op de in artikel 1, tweede lid, opgenomen anti-misbruikbepaling. Op grond van deze, in paragraaf II.1 toegelichte, bepaling, worden – onder meer – de in artikel 13 opgenomen voordelen niet verleend indien het verkrijgen daarvan één van de voornaamste redenen was voor een constructie of transactie die tot het verkrijgen van dat voordeel zou moeten leiden.

Het eerste lid wijst het heffingsrecht over de voordelen die een inwoner van een verdragsluitende staat behaalt met de vervreemding van een onroerende zaak die is gelegen in de andere verdragsluitende staat, toe

aan die andere staat. Voor het begrip «onroerende zaak» is aangesloten bij de in artikel 6 (inkomsten uit onroerende zaken) opgenomen omschrijving daarvan.

In het tweede lid is, in aansluiting bij artikel 7 (winst uit onderneming) respectievelijk artikel 14 (zelfstandige arbeid), bepaald dat voordelen die worden verkregen door een inwoner van de ene verdragsluitende staat uit de vervreemding van niet-onroerende zaken die zijn toe te rekenen aan een vaste inrichting of vast middelpunt van die inwoner in de andere verdragsluitende staat, mogen worden belast in de staat waar die vaste inrichting of dat vaste middelpunt is gelegen.

Ingevolge het derde lid zijn, in lijn met artikel 8 (zee- en luchtvaart), de voordelen uit de vervreemding van schepen en luchtvaartuigen die in het internationale verkeer worden geëxploiteerd, en van roerende zaken die bij die exploitatie worden gebruikt, uitsluitend belastbaar in de verdragsluitende staat waar de werkelijke leiding van de betreffende onderneming is gevestigd.

Op grond van het vierde lid zijn alle overige vervreemdingswinsten ter heffing toegewezen aan de verdragsluitende staat waarvan de vervreemder inwoner is.

Het vijfde lid bevat het zogenoemde aanmerkelijkbelangvoorbehoud met betrekking tot de vervreemding van, kort gezegd, aandelen na emigratie van de aandeelhouder (in aansluiting bij onderdeel 2.9.3 van de NFV 2011). Toegesplitst op Nederland behoudt Nederland na emigratie van een aanmerkelijkbelanghouder uit Nederland een heffingsrecht over vermogenswinsten uit aanmerkelijk belang. Dit heffingsrecht is evenwel beperkt tot de waardeaan groei van het aanmerkelijk belang die is toe te rekenen aan de tijd dat de vervreemder inwoner van Nederland was. Tevens is geregeld dat de nieuwe woonstaat deze waardeaan groei niet nogmaals kan belasten (de zogenoemde «opstap» bij immigratie in de andere staat). De bepalingen van het vijfde lid moeten in samenhang worden gezien met artikel 10 (dividenden), negende lid.

De artikelen VI en VIII van het Protocol, die mede betrekking hebben op artikel 13 van het Verdrag, zijn reeds toegelicht in paragraaf II.8 onderscheidenlijk II.10.

II.14. Zelfstandige arbeid (artikel 14 van het Verdrag en artikel V van het Protocol)

Artikel 14, dat op verzoek van Algerije is opgenomen, ziet op de verdeling van de heffingsrechten over voordelen uit de uitoefening van een vrij beroep of van andere werkzaamheden van zelfstandige aard. Nederland volgt ter zake in beginsel het OESO-modelverdrag, waarin met ingang van 2000 een separate bepaling over voordelen uit zelfstandige arbeid is vervallen, onder de overweging dat deze voordelen al worden bestreken door artikel 7 (winst uit onderneming). De door Algerije voorgestelde bepaling is in lijn met het VN-modelverdrag, dat in vergelijking met de in het OESO-modelverdrag gevolgde lijn tevens een uitbreiding bevat van de reikwijdte van de bepaling.

Ingevolge het eerste lid komt het heffingsrecht over de inkomsten uit zelfstandige werkzaamheden toe aan de woonstaat van de belastingplichtige. Op basis evenwel van onderdeel a komt de andere verdragsluitende staat ook een heffingsrecht toe voor zover de belastingplichtige over een vast middelpunt in die andere staat beschikt en de voordelen daaraan zijn toe te rekenen. Voorts komt de andere verdragsluitende staat, op basis van onderdeel b, een heffingsrecht toe als de belastingplichtige (zonder te beschikken over een vast middelpunt) in die staat verblijft gedurende in totaal ten minste 183 dagen in een tijdvak van twaalf maanden en voor zover de inkomsten daaraan zijn toe te rekenen. In het tweede lid zijn voorbeelden opgenomen van wat onder het begrip «vrij beroep» wordt verstaan.

Tot slot wordt opgemerkt dat, zoals als is toegelicht in paragraaf II.7 van deze toelichting, in artikel V van het Protocol is bepaald dat vergoedingen voor technische diensten onder de reikwijdte van artikel 7 of artikel 14 vallen.

II.15. Niet-zelfstandige arbeid (artikel 15 van het Verdrag)

Artikel 15 ziet op de verdeling van heffingsbevoegdheden met betrekking tot inkomsten uit dienstbetrekking (niet-zelfstandige arbeid) en stemt inhoudelijk geheel overeen met artikel 15 van het OESO-modelverdrag. Het eerste lid voorziet in een heffingsrecht over deze inkomsten voor de verdragsluitende staat waar de niet-zelfstandige werkzaamheden worden verricht. Het tweede lid voorziet daarentegen in een exclusief heffingsrecht voor de woonstaat van de werknemer als wordt voldaan aan drie (cumulatieve) voorwaarden:

- a) het verblijf van de werknemer in de werkstaat is in totaal niet langer dan 183 dagen in een twaalfmaandsperiode die begint of eindigt in het desbetreffende belastingjaar;
- b) de beloning wordt betaald door of namens een werkgever die geen inwoner is van de werkstaat; en
- c) de beloning komt niet ten laste van een vaste inrichting of een vast middelpunt van de werkgever in de werkstaat.

Als aan één of meer van deze drie voorwaarden niet wordt voldaan, mag de werkstaat volgens de regels van het eerste lid belasting heffen over de inkomsten van de werknemer, voor zover die inkomsten zijn toe te rekenen aan de in de werkstaat verrichte werkzaamheden. Het doel van deze bepaling is om de fiscale positie van werknemers die voor een beperkte periode werkzaam zijn in een ander land dan het woonland niet te veranderen en de werknemer en werkgever extra administratieve lasten te besparen die zouden voortvloeien uit een belastingplicht in de werkstaat.

Op grond van het derde lid is de beloning van werknemers die hun dienstbetrekking uitoefenen aan boord van een schip of luchtvaartuig in internationaal verkeer belastbaar in de staat waar de werkelijke leiding van de onderneming wordt uitgeoefend.

II.16. Directeursbeloningen (artikel 16 van het Verdrag en artikel X van het Protocol)

Artikel 16 inzake directeursbeloningen is gebaseerd op artikel 16 van het OESO-modelverdrag en is in overeenstemming met de bepaling die Nederland hiervoor in belastingverdragen overeen pleegt te komen. Volgens dit artikel mogen de beloningen ontvangen door personen in hun hoedanigheid van bestuurder van een lichaam worden belast in het land waarvan het lichaam inwoner is. In afwijking van het OESO-modelverdrag is de term «andere beloningen» gehanteerd in plaats van «vergelijkbare betalingen». Hiermee wordt buiten twijfel gesteld dat ook vergoedingen in natura en aandelenopties onder deze bepaling vallen.

In artikel X van het Protocol is aangegeven dat voor Nederland het begrip «lid van de raad van bestuur» zowel bestuurders als commissarissen omvat, en wordt toegelicht wat dient te worden verstaan onder «bestuurder» en «commissaris».

II.17. Artiesten en sportbeoefenaars (artikel 17 van het Verdrag)

Artikel 17 ziet op de inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars en stemt, behoudens het derde lid, inhoudelijk overeen met het OESO-modelverdrag.

Het eerste lid wijst het heffingsrecht toe aan de staat waar de artiesten en sporters hun activiteit uitoefenen.

Het tweede lid ziet op de situatie waarin het inkomen voor de persoonlijke werkzaamheden van artiesten en sportbeoefenaars als zodanig niet aan henzelf toekomt maar aan een andere persoon. Ingevolge het tweede lid mag de beloning ook in dat geval worden belast door de verdragsluitende staat waarin de werkzaamheden worden verricht. Deze bepaling heeft betrekking op bijvoorbeeld betalingen aan management- of artiestenvennootschappen of aan gezelschappen.

Op de werkstaatheffing is, in het derde lid, een uitzondering gemaakt: inkomsten van een artiest of sporter mogen slechts in de woonstaat van de artiest of sportbeoefenaar worden belast, als diens bezoek aan het andere land geheel of grotendeels wordt gefinancierd uit overheidsfondsen van een of van beide staten of als de activiteiten plaatsvinden in het kader van een cultureel uitwisselingsprogramma tussen de regeringen van beide staten.

II.18. Pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen (artikel 18 van het Verdrag)

Artikel 18 ziet op het heffingsrecht over pensioenen, lijfrenten en socialezekerheidsuitkeringen. De bepaling sluit aan bij het Nederlandse verdragsbeleid en bevat, in afwijking van het OESO-modelverdrag, een bronstaatheffing voor fiscaal gefacilieerd opgebouwde pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten, inclusief afkoopsommen daarvan. Ook voor socialezekerheidsuitkeringen is een bronstaatheffing opgenomen. Voorts zij opgemerkt dat, in afwijking van het OESO-modelverdrag, de onderhavige bepaling zowel betrekking heeft op pensioenen die zijn opgebouwd in de particuliere sector als op pensioenen die zijn opgebouwd in overheidsfuncties. Hierop wordt in paragraaf II.19 nader ingegaan.

Het Algerijnse pensioenstelsel kent, evenals het Nederlandse, voor de belastingheffing een zogenoemde omkeerregel. Pensioenpremies zijn derhalve aftrekbaar, aanspraken zijn vrijgesteld, en pensioenuitkeringen zijn belast bij uitbetaling. Ook pensioenuitkeringen aan geëmigreerde pensioengenieters zijn belast. Onder pensioenen worden in Algerije ook de socialezekerheidsuitkeringen begrepen. Met de in artikel 18 overeengekomen bronstaatheffing wordt gewaarborgd dat uitkeringen uit een in Nederland fiscaal gefacilieerd opgebouwd pensioen (of lijfrente) aan een inwoner van Algerije in Nederland kunnen worden belast en vice versa. In het eerste lid is het heffingsrecht opgenomen voor de bronstaat over pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten, die worden betaald aan een inwoner van de andere staat.

Ingevolge het tweede lid heeft een staat een uitsluitend heffingsrecht ter zake van uitkeringen die onder de socialezekerheidswetgeving van die staat worden betaald aan een inwoner van de andere staat.

Het derde lid regelt wanneer een verdragsluitende staat kan worden aangemerkt als de bronstaat van een pensioen, andere soortgelijke uitkering of lijfrente. Dit is het geval voor zover de daarvoor betaalde premies, dan wel de aanspraken op pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten, in die staat in aanmerking zijn gekomen voor fiscale tegemoetkoming (*sourcing-rule*). Ter verduidelijking is daarbij bepaald dat de overdracht van een pensioen, andere soortgelijke uitkering of lijfrente van een pensioenfonds of een verzekeringsmaatschappij van een verdragsluitende staat naar een pensioenfonds of een verzekeringsmaatschappij in enige andere staat, het heffingsrecht van de bronstaat niet aantast.

Het vierde lid bevat de definitie van de uitdrukking «lijfrente».

Het vijfde lid stelt zeker dat het onderhavige artikel ook van toepassing is op afkoopsommen van pensioenen, andere soortgelijke beloningen en lijfrenten, ongeacht het tijdstip van betaling daarvan.

II.19. Overheidsfuncties (artikel 19 van het Verdrag)

Artikel 19 regelt de toewijzing van het heffingsrecht over inkomsten die worden ontvangen door een natuurlijke persoon vanwege werkzaamheden die (in dienstverband) voor de overheid zijn verricht. De bepaling is in lijn met artikel 19 van het OESO-modelverdrag, behoudens dat de onderhavige bepaling geen betrekking heeft op pensioenen. In overeenstemming met het in onderdeel 2.11.2 van de NFV 2011 uiteengezette verdragsbeleid wordt in het Verdrag, aangezien artikel 18 van het Verdrag dat betrekking heeft op pensioenen een volledig heffingsrecht bevat voor de bronstaat, geen onderscheid gemaakt tussen pensioenen die betrekking hebben op in de particuliere sector verrichte werkzaamheden en pensioenen die betrekking hebben op overheidsfuncties. Voor de goede orde zij daarbij opgemerkt dat dit geen afbreuk doet aan de (ook in het OESO-modelverdrag opgenomen) gebruikelijke toewijzing van de heffingsrechten over overheidspensioenen van zogenoemde lokale medewerkers aan hun woonstaat. Dergelijke pensioenen zullen namelijk niet voldoen aan de *sourcing-rule* van artikel 18, derde lid, van het Verdrag, en zijn daarom niet aan een bronstaatheffing ingevolge artikel 18, eerste lid, onderworpen.

Volgens het eerste lid, onderdeel a, mogen salarissen, lonen en andere soortgelijke beloningen ter zake van overheidsfuncties worden belast in de verdragsluitende staat waarvoor de overheidsfuncties zijn verricht. Het eerste lid, onderdeel b, maakt daarop een uitzondering. De staat waarin de werkzaamheden worden verricht (werkstaat) heeft het heffingsrecht als de werknemer inwoner is van de werkstaat en tevens de nationaliteit heeft van die staat, of niet inwoner van die staat is geworden enkel om daar werk te verrichten voor de overheid van de andere staat. Deze uitzondering strekt ertoe lokaal aangeworven medewerkers van bijvoorbeeld een ambassade in hun woonland belastingplichtig te laten zijn in plaats van in de staat bij wiens ambassade zij werkzaam zijn.

Ingevolge het tweede lid geldt de in het eerste lid opgenomen verdeling van heffingsrechten niet voor salarissen, lonen en soortgelijke beloningen die worden ontvangen ter zake van werkzaamheden die zijn of worden verricht voor een door de overheid gedreven onderneming. Artikel 15 (niet-zelfstandige arbeid), artikel 16 (directeursbeloningen), of artikel 17 (artiesten en sportbeoefenaars) zijn dan van toepassing.

II.20. Hoogleraren en docenten (artikel 20 van het Verdrag)

Artikel 20 ziet op inkomen voor onderwijs of wetenschappelijk onderzoek door hoogleraren en docenten. Hoewel een dergelijke bepaling ontbreekt in het OESO- en het VN-modelverdrag, en ook niet meer behoort tot het Nederlandse verdragsbeleid (zoals uiteengezet in onderdeel 2.13 van de NFV 2011), heeft Nederland ingestemd met de wens van Algerije om deze bepaling op te nemen.

Het eerste lid bewerkstelligt dat de inkomsten die een hoogleraar of een andere docent gedurende een verblijf van maximaal twee jaar in de andere staat dan zijn of haar woonstaat, geniet voor het geven van onderwijs of het verrichten van onderzoek, in die andere staat niet in de belastingheffing worden betrokken. Bij een verblijf van langer dan twee jaar zullen de inkomsten die na ommekomst van het tweede jaar worden genoten, veelal door artikel 15 (niet-zelfstandige arbeid) ter heffing worden toegewezen aan de werkstaat.

Op grond van het tweede lid vindt de in het eerste lid opgenomen vrijstelling geen toepassing voor inkomsten die betrekking hebben op wetenschappelijk onderzoek indien het wetenschappelijk onderzoek niet het algemeen belang dient, maar voornamelijk wordt verricht voor het persoonlijke nut van een bepaalde persoon of personen.

II.21. Studenten (artikel 21 van het Verdrag)

Artikel 21 ziet op vergoedingen aan studenten en stagiairs (hierna: studenten) voor onderhoud, studie of opleiding. Indien een student een opleiding volgt in de ene verdragsluitende staat en inwoner is (of direct voor zijn vertrek naar de eerstgenoemde staat inwoner was) van de andere verdragsluitende staat, dan mag de eerstgenoemde staat de vergoedingen die de student ontvangt voor zijn onderhoud, studie of opleiding niet belasten als deze vergoedingen afkomstig zijn uit bronnen buiten die staat. De bepaling is overeenkomstig artikel 20 van het OESO-modelverdrag.

II.22. Overige inkomsten (artikel 22 van het Verdrag)

Artikel 22 verdeelt het heffingsrecht over inkomsten ter zake waarvan het heffingsrecht niet in de voorgaande artikelen van het Verdrag is behandeld («overige inkomsten»). In lijn met artikel 21 van het OESO-modelverdrag bepaalt het eerste lid dat het heffingsrecht over deze inkomsten, ongeacht de herkomst ervan, exclusief toekomt aan de verdragsluitende staat waar de uiteindelijk gerechtigde tot die inkomsten woont. Ingevolge het tweede lid is het eerste lid niet van toepassing op inkomsten die behoren tot een vaste inrichting of van een vast middelpunt in de andere verdragsluitende staat. Het recht tot belastingheffing over die inkomsten volgt uit artikel 7 (winst uit onderneming) of artikel 14 (zelfstandige arbeid) van het Verdrag, tenzij het inkomsten betreft uit onroerende zaken in de zin van artikel 6 (inkomsten uit onroerende zaken). In dat geval is artikel 6 van toepassing.

II.23. Vermogen (artikel 23 van het Verdrag en artikel VI van het Protocol)

Het Verdrag bevat ook een bepaling die voorziet in de verdeling van de heffingsbevoegdheid met betrekking tot vermogensbestanddelen, overeenkomstig artikel 22 van het OESO-modelverdrag. Zoals in paragraaf II.0 al is vermeld, is het Verdrag op verzoek van Algerije ook van toepassing op belastingen naar het vermogen, ook al kent Nederland geen vermogensbelasting meer. De bepaling van artikel 23 heeft dan ook slechts betekenis voor de door Algerije geheven vermogensbelasting: de patrimoniumbelasting («*patrimony tax*»). De bepaling bewerkstelligt dat inwoners van Nederland in bepaalde situaties worden gevrijwaard van Algerijnse vermogensbelasting.

II.24. Vermijding van dubbele belasting (artikel 24 van het Verdrag)

In artikel 24 is neergelegd op welke manier beide landen dubbele belasting vermijden. In het eerste tot en met het vierde lid is, in lijn met het Nederlandse verdragsbeleid, bepaald hoe Nederland voorziet in het vermijden van dubbele belasting voor inkomsten genoten door een inwoner van Nederland die volgens het Verdrag (ook) in Algerije mogen worden belast.

Uit het eerste lid volgt expliciet dat Nederland de inkomsten die (ook) in Algerije mogen worden belast in de grondslag mag betrekken waarnaar de Nederlandse belasting wordt geheven. Daarmee wordt ook bevestigd dat Nederland de tariefprogressie die met name in de inkomstenbelasting gestalte krijgt ook met betrekking tot inkomsten uit Algerije mag effectueren.

Het tweede lid bepaalt vervolgens dat voor de daar genoemde inkomsten belastingvermindering wordt verleend volgens de vrijstellingsmethode. Met betrekking tot de vennootschapsbelasting wordt daarbij het volgende opgemerkt. Met ingang van 1 januari 2012 is in afdeling 2.10a van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 de zogenoemde objectvrijstelling

voor buitenlandse ondernemingswinsten opgenomen. Toegespitst op het onderhavige Verdrag wordt op basis van deze objectvrijstelling bij een belastingplichtige met winst uit Algerije de winst verminderd met de positieve en de negatieve bedragen van de winst uit Algerije die op basis van het Verdrag aan Algerije ter heffing is toegewezen en waarvoor Nederland op basis van de onderhavige bepaling voor positieve bedragen een vrijstelling dient te verlenen. Voor de toepassing van het tweede lid houdt dit in dat door de objectvrijstelling de desbetreffende uit Algerije afkomstige (en aan Algerije ter heffing toegewezen) winsten per saldo geen deel meer uitmaken van de in het eerste lid bedoelde grondslag waarover door Nederland vennootschapsbelasting wordt geheven. Dientengevolge behoeft de in het tweede lid opgenomen vrijstellingsmethode hierop geen toepassing meer te vinden en wordt door de toepassing van de objectvrijstelling in feite voorzien in het vermijden van dubbele belastingheffing. Aangezien de objectvrijstelling niet geldt voor de inkomstenbelasting blijft de in het tweede lid opgenomen vrijstellingsmethode onverkort van belang ter zake van de in dit onderdeel bedoelde inkomsten van natuurlijke personen.

In het derde lid wordt voor andere inkomsten waarover Algerije belasting mag heffen, uitgewerkt dat Nederland in die gevallen een vermindering ter vermijding van dubbele belasting verleent volgens de verrekeningsmethode met evenredigheidslimiet. Het betreft, kort gezegd, passieve inkomsten, zoals dividenden, interest en royalty's, maar ook bestuurdersinkomsten, inkomsten van sporters en artiesten en afkoopsommen van pensioenen en dergelijke waarvoor een bronstaatheffing geldt. In het vierde lid is neergelegd dat Nederland bij het vermijden van dubbele belasting over winst behaald met een in Algerije gelegen vaste inrichting, de verrekeningsmethode hanteert in plaats van de vrijstellingsmethode, indien op grond van de Nederlandse regelgeving die methode toepassing vindt bij het vermijden van dubbele belasting over die inkomsten. Dit is de zogenoemde «zwartegatenbepaling». Zo is bij de hiervoor beschreven objectvrijstelling bepaald dat de objectvrijstelling niet geldt voor winst uit een laagbelaste buitenlandse beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 15g van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969; in dat geval wordt voorzien in een verrekening van de op die winst drukkende buitenlandse belasting op de voet van de in artikel 23d van die Wet getroffen regeling. Door het opnemen van het vierde lid kan Nederland deze in de Nederlandse wetgeving opgenomen regeling ter vermijding van dubbele belasting ook in relatie tot Algerije toepassen. In het vijfde lid is ten slotte bepaald dat als een inwoner van Algerije inkomsten ontvangt die volgens dit Verdrag mogen worden belast in Nederland, Algerije een vermindering ter vermijding van dubbele belasting verleent volgens de verrekeningsmethode met evenredigheidslimiet. Daarbij staat Algerije een aftrek toe van de in Nederland betaalde belasting, maar tot ten hoogste het bedrag van de Algerijnse belasting die toerekenbaar is aan het inkomen dat belast mag worden door Nederland.

II.25. Non-discriminatie (artikel 25 van het Verdrag)

Artikel 25 stemt overeen met de in het OESO-modelverdrag opgenomen non-discriminatiebepalingen. In aanvulling daarop is, op voorstel van Nederland in overeenstemming met het Nederlandse verdragsbeleid (onderdeel 2.11.5 van de NFV 2011), een zesde lid opgenomen inzake voortgezette aftrek van pensioenpremies.

Het eerste lid bevat het verbod op fiscale discriminatie naar nationaliteit. Dit houdt in dat onderdanen van een verdragsluitende staat in de andere verdragsluitende staat niet slechter mogen worden behandeld dan onderdanen van die andere staat die in dezelfde omstandigheden verkeren.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen voor zogenoemde staatloze personen. Hierin wordt bepaald dat staatlozen die inwoner zijn van een van de verdragslanden niet ongunstiger mogen worden behandeld dan onderdanen van het andere verdragsland.

Uit het derde lid volgt, in het verlengde van de algemene non-discriminatie-norm in het eerste lid, dat een verdragsluitende staat een vaste inrichting van een door een inwoner van de andere verdragsluitende staat gedreven onderneming niet ongunstiger mag behandelen dan de ondernemingen van de «eigen» inwoners. Deze staat is evenwel niet verplicht persoonlijke aftrekken en dergelijke te verlenen. Het uitgangspunt is immers dat met name de woonstaat van een belastingplichtige rekening moet houden met de persoonlijke omstandigheden van de belastingplichtige.

In het vierde lid is vastgelegd dat voor de fiscale aftrekbaarheid van de daarin bedoelde vergoedingen geen onderscheid gemaakt mag worden naar de woonplaats van de crediteur.

Het vijfde lid verbiedt dat ondernemingen van een verdragsluitende staat, waarvan het kapitaal geheel of ten dele onmiddellijk of middellijk in bezit is van of wordt beheerst door één of meer inwoners van de andere verdragsluitende staat, in de eerstbedoelde staat aan een andere of zwaardere belastingheffing of daarmee verband houdende verplichting worden onderworpen dan waaraan andere soortgelijke ondernemingen van de eerstbedoelde staat zijn of kunnen worden onderworpen.

Het zesde lid bewerkstelligt een non-discriminatoire aftrek in de werkstaat van pensioenpremies die natuurlijke personen betalen bij voortgezette deelname aan een fiscaal erkende pensioenregeling in de andere staat (veelal de voormalige werkstaat). Een non-discriminatoire aftrek van pensioenpremies houdt in dat in de nieuwe werkstaat dezelfde belastingaftrek wordt verleend als wanneer deze pensioenpremies waren betaald aan een pensioenregeling van de nieuwe werkstaat van de premiebetaler. Deze bepaling is opgenomen om een voortgezette pensioenopbouw mogelijk te maken voor werknemers die gedurende langere tijd (soms enkele jaren) naar het buitenland worden uitgezonden. Een voortgezette pensioenopbouw tijdens de periode van uitzending voorkomt (voor de werknemer nadelige) pensioenbreuken. Aan de toepassing van het zesde lid zijn de volgende twee voorwaarden verbonden:

- a) de betrokken persoon nam reeds deel aan de pensioenregeling voordat hij inwoner werd van de huidige werkstaat, en
- b) de bevoegde autoriteit van de huidige werkstaat heeft erkend dat de pensioenregeling in het algemeen overeenkomt met voor belastingdoeleinden erkende pensioenregelingen van die staat.

Onder het begrip «pensioenregeling» wordt tevens begrepen een pensioenregeling op basis van het sociaalzekerheidsstelsel van een van beide staten.

Volgens het zevende lid, ten slotte, is de toepassing van dit artikel niet beperkt tot de belastingen waar het Verdrag ingevolge artikel 2 op van toepassing is.

II.26. Procedure voor onderling overleg (artikel 26 van het Verdrag en artikelen II en XI van het Protocol)

Artikel 26 bevat een regeling voor onderling overleg tussen de verdragsluitende staten (onderlinge overlegprocedure). Een inwoner van een verdragsluitende staat kan bij de bevoegde autoriteiten van beide verdragsluitende staten om een onderlinge overlegprocedure verzoeken wanneer deze inwoner van mening is dat de maatregelen van één of van beide staten voor hem leiden of zullen leiden tot belastingheffing die niet in overeenstemming is met het Verdrag. Dit kan zich, bijvoorbeeld, voordoen als bepalingen van het Verdrag in beide verdragsluitende staten verschillend worden uitgelegd en toegepast, of wanneer beide staten een

verschillende winsttoedeling hanteren, waardoor ondanks het Verdrag toch dubbele belasting ontstaat.

De eerste drie leden stemmen overeen met artikel 25 van het OESO-modelverdrag, met dien verstande dat het eerste lid in overeenstemming is gebracht met de minimumstandaard van het BEPS-project, zoals reeds toegelicht in paragraaf I.3.1 van deze toelichtende nota. Op basis daarvan kan een verzoek om een onderlinge overlegprocedure niet alleen worden ingediend in de woonstaat maar ook in de andere verdragsluitende staat.

In het vierde lid is opgenomen dat rechtstreeks overleg kan plaatsvinden tussen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten om overeenstemming te bereiken in het kader van een onderlinge overlegprocedure. Dit overleg is vormvrij. Hoewel het, in tegenstelling tot het OESO-modelverdrag, niet expliciet is vermeld in het Verdrag kan dat overleg tussen de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten ook mondeling geschieden in een gezamenlijke commissie.

In overeenstemming met de in onderdeel 2.17.1 van de NFV 2011 neergelegde uitgangspunten is in het vijfde lid de mogelijkheid geschapen om geschillen over de toepassing of interpretatie van het Verdrag, die niet binnen een tijdvak van twee jaar in onderling overleg door de bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten werden opgelost, te beslechten via een arbitrageprocedure. Door het initiatief tot arbitrage bij de belastingplichtige te leggen, is een stimulans gecreëerd voor de verdragsluitende staten om de overlegprocedure tijdig tot een goed einde te brengen. De uitkomst van de arbitrageprocedure is bindend voor de verdragsluitende staten, tenzij de beslissing door de betrokken persoon wordt verworpen.

In artikel II van het Protocol is bepaald, zoals reeds bij artikel 3 is toegelicht, dat in bepaalde gevallen een uitkomst van de onderling overlegprocedure, na publicatie daarvan door de bevoegde autoriteiten, ook voor vergelijkbare toekomstige gevallen bindend zal zijn.

Voor situaties waarin overlegprocedures in de ene verdragsluitende staat hebben geleid tot aanvullende belasting en in de andere verdragsluitende staat tot een overeenkomstige vermindering van de belasting bevat artikel XI van het Protocol een bepaling op grond waarvan de bevoegde autoriteiten afspraken kunnen maken om belastingplichtigen geen belastingrente, heffingsrente of invorderingsrente te vergoeden respectievelijk geen belastingrente, heffingsrente of invorderingsrente in rekening te brengen.

II.27. Uitwisseling van informatie (artikel 27 van het Verdrag en artikel XII van het Protocol)

Artikel 27 biedt de verdragsluitende staten de mogelijkheid om op verzoek, automatisch of spontaan informatie uit te wisselen. Het artikel komt overeen met artikel 26 van het OESO-modelverdrag en is in lijn met het Nederlandse verdragsbeleid.

In het eerste lid wordt het bereik van de informatie-uitwisseling bepaald. Volgens de tweede volzin is de informatie-uitwisseling niet beperkt tot inwoners van de verdragsluitende staten en evenmin tot de belastingen waarop het Verdrag van toepassing is.

Het tweede lid regelt hoe de verdragsluitende staat die informatie ontvangt van de andere verdragsluitende staat met deze informatie dient om te gaan. Het tweede lid bevat ook de toevoeging (overeenkomstig het tweede lid van artikel 26 van het OESO-modelverdrag) dat de ontvangende staat de informatie onder voorwaarden ook voor niet-fiscale doeleinden mag gebruiken.

Omdat in het Verdrag (in artikel 26, vijfde lid) de mogelijkheid van arbitrage is opgenomen, bepaalt het derde lid dat de verdragsluitende staten de voor een arbitrageprocedure noodzakelijke informatie kunnen

verstrekken aan de arbiters en dat de arbiters gebonden zijn aan de in het tweede lid opgenomen regels omtrent vertrouwelijkheid.

In het vierde lid wordt aangegeven onder welke omstandigheden een staat geen informatie hoeft te verstrekken aan de andere staat.

Het vijfde lid brengt expliciet tot uitdrukking dat de aangezochte staat niet kan weigeren de gevraagde informatie te verstrekken op grond van het feit dat het deze informatie niet nodig heeft voor de eigen belastingheffing.

Tot slot bepaalt het zesde lid dat het enkele feit dat informatie in het bezit is van bijvoorbeeld een bank, een andere financiële instelling of een zaakwaarnemer, of dat de informatie betrekking heeft op eigendomsverhoudingen, geen reden is voor de aangezochte staat om de gevraagde informatie niet te verstrekken.

Artikel XII van het Protocol biedt Nederland de mogelijkheid informatie op te vragen voor de toepassing van de Nederlandse regelgeving met betrekking tot de toeslagen, waarvan de handhaving is opgedragen aan de Nederlandse belastingdienst. Op grond van de bepalingen van artikel XII kunnen deze inlichtingen dus ook aan Algerije worden gevraagd als zij alleen dienen voor de vaststelling en toewijzing van de hiervoor bedoelde toeslagen.

II.28. Bijstand bij invordering (artikel 28 van het Verdrag en artikel XII van het Protocol)

Artikel 28 geeft regels voor de bijstand bij invordering van belastingvorderingen en komt grotendeels overeen met artikel 27 van het OESO-modelverdrag.

Het eerste lid bevat de verplichting tot het verlenen van de bijstand. Net als het geval is bij de uitwisseling van informatie, is de bijstand bij invordering niet beperkt tot inwoners van de verdragsluitende staten en evenmin tot de belastingen waarop het Verdrag van toepassing is. Het tweede lid bepaalt wat voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder een «belastingvordering». Het gaat om belastingvorderingen met betrekking tot alle soorten belastingen, met inbegrip van bijkomende kosten. Vorderingen die betrekking hebben op belastingen geheven op een wijze die in strijd is met het Verdrag zelf of met andere verdragen waarbij de staten partij zijn, worden van de invorderingsbijstand uitgezonderd. Bijkomende kosten die onder de invorderingsbijstand vallen, zijn interest, bestuursrechtelijke boetes en de kosten van invordering of van conservatoire maatregelen.

Ingevolge het derde lid kan een verdragsluitende staat om bijstand bij invordering verzoeken wanneer een belastingvordering volgens de wetgeving van die staat kan worden ingevorderd en aan een belasting-schuldige geen (rechts)middelen meer ter beschikking staan om de invordering tegen te houden.

Het vierde lid ziet op het nemen van conservatoire maatregelen. De aangezochte staat dient voor de invordering van een buitenlandse belastingschuld dezelfde conservatoire maatregelen te nemen die deze staat zou nemen voor de invordering van een binnenlandse schuld. De aangezochte staat moet een verzoek om conservatoire maatregelen te nemen inwilligen, ook al is de belastingschuld nog niet invorderbaar of nog vatbaar voor bezwaar en beroep.

Het vijfde lid bevat twee voorbeholden op het in het derde en vierde lid neergelegde verzoek voor de aangezochte staat om de buitenlandse belastingschuld in te vorderen als ware het een binnenlandse belastingschuld. Ten eerste gelden de nationale regels met betrekking tot verjaring van de invordering van belastingschulden niet voor buitenlandse belastingvorderingen. Ten tweede is bepaald dat aan buitenlandse belastingvorderingen geen voorrang wordt verleend. In het vijfde lid is

verder toegevoegd dat invordering niet kan worden geëffectueerd door middel van inhechtenisneming. Ingevolge het zesde lid kunnen procedures inzake het bestaan, de geldigheid of het bedrag van een belastingvordering van een verzoekende staat niet voor een rechterlijke of bestuursrechtelijke instantie van de aangezochte staat worden gebracht. Uit het zevende lid volgt dat wanneer niet langer is voldaan aan de voorwaarden voor het doen van een verzoek tot invordering, bijvoorbeeld omdat een vordering niet langer invorderbaar is in de verzoekende staat, de verzoekende staat de aangezochte staat onverwijld op de hoogte dient te brengen van deze gewijzigde omstandigheden. In het achtste lid is een aantal beperkingen opgenomen ten aanzien van de verplichting van de aangezochte staat om aan een bijstandsverzoek van de verzoekende staat te voldoen. Op grond van artikel XII van het Protocol is op verzoek van Nederland vastgelegd dat de bepalingen over de bijstand bij invordering eveneens van toepassing zijn op de Nederlandse regelgeving met betrekking tot de toelagen.

II.29. Leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten (artikel 29 van het Verdrag)

Artikel 29 ziet op de toepassing van het Verdrag in relatie tot leden van een diplomatieke vertegenwoordiging of consulaire post. Dit artikel bepaalt, conform artikel 28 van het OESO-modelverdrag, dat fiscale voorrechten toegekend aan leden van zulke vertegenwoordigingen of posten op grond van internationaal recht of internationale overeenkomsten, niet worden aangetast door het onderhavige Verdrag.

II.30. Uitbreiding tot andere gebieden (artikel 30 van het Verdrag)

Het eerste lid bepaalt dat het Verdrag – mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan – kan worden uitgebreid tot niet in Europa gelegen delen van het Koninkrijk. Ten behoeve van die uitbreiding zou een separaat verdrag gesloten moeten worden dat de goedkeuring van het parlement behoeft.

Het tweede lid bepaalt dat als het Verdrag in overeenstemming met het eerste lid is uitgebreid, die uitbreiding niet automatisch wordt beëindigd als het onderhavige Verdrag wordt beëindigd, tenzij anders is overeengekomen.

II.31. Inwerkingtreding (artikel 31 van het Verdrag)

Artikel 31 regelt de inwerkingtreding van het Verdrag. De verdragsluitende staten stellen elkaar via diplomatieke nota's ervan in kennis dat de in hun staat vereiste wettelijke procedures voor de inwerkingtreding van het Verdrag zijn vervuld. Het Verdrag treedt dan in werking op de laatste dag van de maand volgend op de maand waarin de laatste van de beide kennisgevingen is ontvangen. De bepalingen vinden vervolgens toepassing voor belastingjaren en -tijdvakken beginnend, en op belastbare gebeurtenissen die zich voordoen, op of na 1 januari van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin het Verdrag in werking is getreden.

II.32. Beëindiging (artikel 32 van het Verdrag)

Het Verdrag wordt in beginsel voor onbepaalde tijd aangegaan. Na verloop van een periode van 5 jaar na de datum van inwerkingtreding van het Verdrag kan het evenwel door elk van beide staten worden beëindigd met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste zes maanden

vóór het einde van enig kalenderjaar. Het Verdrag houdt in dat geval op van toepassing te zijn voor belastingjaren en belastingtijdvakken die aanvangen na het einde van het kalenderjaar waarin de kennisgeving van beëindiging is gedaan.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel

De Minister van Buitenlandse Zaken,
S.A. Blok